

ՐԱՅԵԻԽԱ

THE RAHNUMA

A WEEKLY PAPER

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y. Annual Subscription \$5.00

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

May 2, 1925

No. 15

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՄՈՒԽԱՊԻՐԼԵՐԻՄԻՋԻՆ ՄԻԻԹԱԼԵԱԼԱՐԸ

Ա.

ԹԷՎԱԿ

Պիղէ կէօնտէրիլէն պէնտլէրտէ մուխապիր-
լէրիմիզ պազը մուհիմ մէսէլէլէրէ նազար ք
տիզպաթ ճէլպ ու տալէթ էտիյօրլար: Պու-
լարտան պիրիսի քէվպէ տիր:

Անլէր միզպազա չէքմէրտէ օլան պիրա-
տէլէրինի թէվպէյէ տալէթ էտիյօրլար: Պու
տալէթ Ֆիլլազը փէք հօլունտա տըր: Գա-
տիմտէ փէլլամպէրլէրին մէսլէյի պու իտի:
Միլլէթ իւզէրինէ Ֆէլաքէթ կէլտիյինտէ անլէր
գուվլէթլի լիտան իլէ գալմը թէվպէյէ տալէթ
էտէրլէր իտի: Յուվաննէս Մկրտիչ վազ էթ-
մէյէ պաշլայընճա գալմա թէվպէ վազ էյլէ-
տի: Էֆէնտիմիզ տալի ալանի խըտմէթինի
թէվպէ վազ էտէրէք պաշլատը: Պու կիւն չու
տէրին Ֆէլաքէթլէր արասընտա ընճիտէ չէ-
քէն միլլէթիմիզ տէ թէվպէ վազը փէք մի-
նասիպ տիր:

Կէչմիշտէ գուսուրլարմը օլմուշ տըր,
անլէր իչիւն թէվպէ լազըմ: Պու կիւնքի գու-
սուրլարմը իչիւն թէվպէ լազըմ տըր: Պաշ-
ղալարն գապահաթըն կէօրմէք գօլայ, լաքին
աճէպա չու Ֆէլաքէթլէրիմիզ տէ պիղիմ տէ
հիսսէմիզ հօօք մը տըր: Թէտպիրսիլլիմիզ,
ճէհալէթիմիզ, վազըալարը եանլը կէօրիւպ
կէօթէրմէքլիմիզ, մանէվի ալէմին էպէտի
գաիտէլէրինէ իմանսըլըլըմը օլմամը՝ մը

տըր: Շիմտիքի վազըալարը վէ հալլարը տօղ-
ու թէֆտիր էթմէք իչիւն մէսէլէնին հէր թա-
րաֆընը կէօրմէմիզ լազըմ, վէ պաշղալարտան
իսլահ ք նէֆա թալէպ էթտիյիմիզ միսիլիւ
քէնտիմիզ տէ իսլահ ք նէֆա հազըր օլմալը-
յը: Թէվպէ էթմէլիյիզ:

Պու կիւնքի հալլէրիմիզ տէ թէվպէ թալէպ
էտէն ճիհէթլէր հօօք մը տըր: Շու հուրր մէմ-
լէքէթէ կէլմիշ օլուպ, ըահաթ էօմը կէչիլէն-
լէրիմիզին, հախօտ էլան մուհաճէրէթտէ սէր
սէֆիլ տօլաշանլարմըլըն հայաթընը կէօղտէն
կէչիլիւպ անլէրի ախազի միյարա վուրսազ նէ
պուլուլօրըզ: Մանէվի հայաթըլըլըն նէ պէօ-
յիւք պիր տիւշկիւնլիւք վար տըր: Ալիլ հայա-
թըլըլըն, կէնճլէրին իւնսի հայաթլարընճա,
թիճարէթ վէ իշ սահիպլէրինին քէնտի մէսլէք-
լէրինճէ վէ հէր պիր Ֆէրտին քէնտի տէրունի
հայաթընճա նէ աճըլը պիր մէնզարէ իրաէ է-
տիյօրըզ: Մանէվի ալէմին էպէտի գաիտէլէրինէ
վէ օլ գաիտէլէրին մէնպալը օլան Զաթա իման
էքիլմիշ հա զայ օլմուշ, իչինտէ սըզըլտըլը-
մը տար հալլար պիղի էյրի մէսլէքլէրէ սէվք
էթմիշ վէ էթրաֆըլըլտա պուլունան էտնա
թէհսիլլէր պիղի աշաղը տէրէքլէրէ չէքմիշ
կիտիյօրըզ: Պէօյլէ պիր սըրատա պիղի տօղրու
հօլա տալէթ էտէնլէրին գուվլէթլի սէտասը նէ
գատար լազըմ տըր: «Թէվպէ էտինիզ» տէյու
պիղի սալահ թարիգինէ սէվք էտէնլէր, նէ գըյ
մէթլի վէլիլի նիմէթլէր սայըլմալը տըր:

Անճազ պու սըրատա տա պազը եանլըլար-
տան սազընմամը կէրէք տիր:

«Պիղ պաշղալարտան Ֆէնա օլտուղուլմը ի-

չիւն պու Ֆէլաքէթլէր պաշմըզա կէլիյօր», տէմէք տօղրու տէյիլ տիր: Գատիմ միլլէթլէր, հաթթա պու կիւն նիչէլէր հալա պու էֆքեարտա տըրլար: Լաքին կէրէք Յոր քիթապը կէրէք Եսայինին ՅՅիւնճիւ պապը, խոսուսա Բապպըմըզըն սէօզլէրի վէ հայաթը պու խաթալը տօղրուլթմուշ տըրլար: Ատէմլէրին միւղապապը կիւնահարընա վէ սաատէթի հալարը սալահարընա կէօրէ տէյիլ տիր: Սալիհ՝ կիւնահարտաւն զիյատէ միւղապապ չէքէպլիւր, պէլի հաթթա սալիհ կիւնահարըն կիւնահար իչիւն պիւնէֆի կիւնահարտաւն զիյատէ միւղապապ չէքէպլիւր:

Պաշգա պիր Եանլըշ տա շուրատա օլույօր.— կէօյա քի հայաթըն գըյմէթի կէօնէնտիրիմիդ սաատէթ իլէ թային օլունուր: Պիզ պու զատար քէտէր չէքտիքտէն սօնրա վէ պու քէտէրլէր իչիւնտէ պիրէր պիրէր էօլիւպ կիթտիքտէն սօնրա հայաթըն մանասը վէ գըյմէթի նօշրտէ գալըր: Վէ պու կիւնահարիւն իչիւնտէն չըգմադ իչիւն իւմիտիմիդի միւթապէլ հայաթա գօյմաղա չալըշըր ըզ: Թէվպէ հտիպ իսլահ ը նէֆի էտէլիմ քի մէզարտաւն էօթէտէքի միւթեաֆաթա վէ իսթիրահաթա հազըր օլալըմ:

Հայաթ իչիւն պու փէք տար պիր նօգթա ի նազար տըր: Թէվպէնին մաքսէտի անճադ սէմալի սաատէթ էօնիւնտէքի մանիէյի գալտըրմադ տէյիլ տիր: Թէվպէնին պու կիւն կէօրէէք իչի վար տըր:

Ատէմլիյին ֆաղիլէթի մատտի հայաթը րուհանիլէշտիրմէսիմտէ տիր: Հաթթա Ֆէրտին մատտի հայաթըտա, էպէտի գըյմէթէ մալիք օլան րուհանի պիր հայաթ հուսուլա կէթիրմէք տիր: Կիւլ Ֆիտանընտա կիւլ պիթէր, պիր ազ փարլար, վէ սօլար կէչէր, Եէրինէ պաշգապը աշըլըր: Պիր հայաթի զիւրրիյէթ հասըլ էտէր պիր ազտան էօլիւր կիտէր, զիւրրիյէթի քէնտիրին Եէրինի թութար: Ատէմ պու մատտի հայաթը Եաշարքէն անտէ քէնտինէ մախսուս պիր շախսիյէթ պուլուր, օ շախսիյէթին քէնտինէ կէօրէ գըյմէթի վէ սիրէթի օլուր, պու գըյմէթի արթըրտըգճա, վէ սիրէթի Եիւքսէլթտիքճէ, պու ճէսէտի հայաթտա ապլ ատէմ նէմա պուլուր:

Թէվպէնին մանասը պուրատա տըր: Ատէմի պու հազիդի ատէմլիք խաթթընա գօր, վէ ատէմ թէվպէ էթտիյի անտէն պաշլալարադ օլ Եիւքսէք էօմրիւ Եաշամադտա օլուր: Պու Եօլ-

տա ատէմ միւղապապտան գուրթուլմադ, միւղապապը սիրէթէ թահվիլ էթմէնին քիմիասընը պուլուր: Մէզարտան էօթէ իչիւն փասափօրթ ալմադ, պու ճէսէտ հայաթըն իլահիլէնտիրմէքիյին սըրընը պուլուր:

Վէ իչթէ պիզէ թէվպէ վազ էտէն միւրշիտէրիմիդի պիզէ տէմէք իսթէտիյի պու տըր:

Ատէմլիյին էն Եիւքսէք նէվինէ Եէթիւմէքտէ քէնտիրիդի աճիդ պուլուրյօր իսէնիդ տէօնիւպ տօղրու պիր վազիյէթ ալընըզ. չէօյլէքի ապլ ատէմլիյի վասըլ օլասընըզ: Միւղապապ ալթընտա չէօթմէյինիդ: Տէօնիւպ էօյլէ պիր հալ քէսպ էտիրիդ քի, միւղապապար սիդի աշաղըր տօղրու չէքմէքտէն իսէ, գանատարընըզ Եօգարըր տօղրու սիլքէն գուլվէթլէր օլալար:

Յ. Գ. Գ.

ԲԵԹԼԵՀԷՄ ԳՈՒՅՈՒՍՈՒՆՈՒՆ ՍՈՒՅԸ

Իսրայէլին Ֆիլիսթիլէրլէ օլան պիր մուհարէպէսի էսնասընտա Ֆիլիսթիլէր Բէթլէհէմի թուլթմուլար իտի: Դաւիթ քէնտի ատէմլէրինէ, «Բէթլէհէմին գափուսուտա օլան գուլուտան քիմ պանա սու իչիլիւր», տէտի: Գահրաման կէնճլէրտէն իւշ քիչի Ֆիլիսթիլէրին օրտուսուտու Եարըպ օլ գուլուտան սուլու կէթիրտիլէր: Ամմա Դաւիթ պու սու օլ գահրմանլարըն գանը պէտէլի տիր տէյու ծնու իշմէք իսթէմէտի, անճադ անը Բապպըն հուզուրունտա տէօթտիւ:

Աթիտէքի մէքթուպտա կէօսթէրիլէն հիսսիյաթա պազընըզ:

Ատանա, Մարտ 30, 1925

Փազ. Վեր. Յ. Գ. Գրիպորեան ճէնապլիւր Միւլթէրէմ տօսթումուզ,

Պէշ կիւն էվվէլ մէքթուպուտու, պու կիւն առախի չըջարեալանլարը ալտըմ: Պէն պուրատա թէմամ փարա վէրէրէք իւշ պէշ Եէնի ալանլար օլաճաղընը մէմուլ էթմէմ. ֆազաթ պիր շէյ տիւշիւնտիւմ, ումարըմ օ թէթիպ ֆաիտէլի օլաճադ տըր:

Պիլիսթին պուրատա գալանլար չօգճա գալըր, հազիր, ֆազիր, ալիլ վիճուտ վէ իսթիյար քիմսէլէր տիրլէր: Պու իւշ Եիւզ գատար պազիյէնին Եիւզ գատարընա իանէ էթմէքտէ պուլունմուլուզ: Բուհանի վէրկի վէ վալիլ իւճրէթի տէյու պիր շէյ վէրմէզլէր: Փազաթ սէնէտէ (Ձատիկ, Ծնունդ վէ Սաշտա) իւշ տէֆա Հազորդուլին էտէրիդ, պու վազըթլար-

մասնէն մուհիմմ վէ թէսիրլի պիր մագսէտ թագաւորմ էտէրիզ վէ փարա թօփլարըզ. պիր է-քի հաֆթա տա ուզատըրըզ, 20-30 պանքնօթ գատար մէյոտանա կէլիր, վէ խթէտիյիմիզ գա-տարտա իլավէ էտէրէք օլ մագսէտէ իրսալ էտէ-րիզ: Պու Ջատիկտէ Րահմիւմայը մատտէ էթ-մէք նիյէթինտէ իմ: Պէօյլէճէ օլ կիւնլէրտէ նէ գատար փարա ալապլիլիսէք իւզէրինէ իլավէ էտիւ 25 տօլարա իպլաղ էտէր սիզէ եօլլարըզ: — Հէր նէ գատար պու իսթիյանա նիսպէթէն ճիւզի պիր շէյ իսէ տէ, պիրինճի պիզէ մէճճա-նէն եօլլանըլան Րահմիւմարըն վէ պիր գաչ ուճուզ ալանլարըն էքսիյինի տօլտուրուր: Ի-քինճի պէլքի մէնֆատա պուլունան քիլիսէլէրէ պիր էօրնէք օլապլիլիր: Էյէր հազիզաթէն Քի-լիսէլէր Րահմիւմայը ֆաիտլի սայըյօր իսէլէր պու մագսէտէ սէնէտէ պիր կիւն թախսիս է-տիւ փարա թօփլայապլիլիրէր: Փէք չօզ քիմ-սէլէր վար քի պէշ տօլար վէրիւ Րահմիւմա ա-լամազ, ֆագաթ անըն նէշրինէ մուսվէնէթ էթ-մէք իւզրէ 25 սէնթ, 50 սէնթ, եա պիր տօլար վէրէպլիլիր: Մէսէլա, Նէ՞ իշիւն Հալէպտէ օ-լան քիլիսէ հիշ իշէրինէ տօզունմայարազ 100 տօլար, վէ Պէյրուլթտա օլան քիլիսէ 50 տօլար թօփլայամասըն, քէզալիք օլ պիր քիլիսէլէր իպթիտարլարընա կէօրէ պիր շէյ էտէր, վէ օ եօլտա Րահմիւմա իլէ պիր իշթիրաքլարը օլուր: Նէ իսէ տէմէք օլուր քի պիզիմ Րահմիւմա-նըն հաֆթա պէ հաֆթա նէշր օլունմասընա եար տըմ հալինտէ 25 տօլար իրսալ էտէճէյիմիզ մուհագգազ տըր: Հ. ԿԵՅԳԻԱԼԱՅՃԸԵԱՆ

Պիւթիւն էօմրիւնտէ ֆէտաքեարլըզլարը ի-լէ քէնտիլի թանըյանլարա սէվկիլիւ օլմուշ օ-լան պու Ալլահ իշճիսինին օլ ֆագիր ճէմաաթ իլէ պիլիլիքաթ թօփլայըզ Րահմիւմայա կէօն-տէրէճէլէրի \$25.00 պիզիմ նագարլըմզտա Բէթլէհէմ գուլունունըն սույը կիպի գըյմէթի տիր. վէ անը Րապպըն հուգուրունա արզ էթ-մէք իսթէր իլ:

Պիր տէ պու նուսիսիլիլի տիկէր պիր սա-հիֆէսինտէ վեր. Սիսակ Ս. Մանուկեանըն Տէր ի Զօրա օլան զիյարէթինին նագլիլիլիլի օ-գուլունուզ: Միւմալիլէյս պիզէ եագտըզ պիր մէքթուպտա շէօյլէ տէյօր:

«Էն զիյատէ րէճամ միւմքին իսէ պու եէր-լէրէ պիրէր տանէ Րահմիւմա հէտիյէ էտիլիլ: Պուրալարտա օլան էրմէնիլէր թալիմսիլ յուլէ-կիւն վէ րուհանի թէյսիրաթտան մահրուս

քիմսէլէր օլուպ, պարի Րահմիւմա քէնտի իսմի միւմիպ անլէրէ պիր միգտար խըտմէթ էյլէ-սին: Անլէրտէն պու պապտա փարա թօփլա-մազ միւմքին տէյիլ իտի: Քէզա Սէլիմիյէտէ անճազ 100 գատար էրմէնի պուլունուլօր: Ան-լէրտէն անճազ 21½ տօլար թօփլայա պիլտիմ: Իւմիտ էտէրիմ պագիսինի աֆվ էտէրսինիլ:»

Ատանա ճէմաաթընըն փարասընը մէքքիւր եէրլէրէ կէօնտէրիլէճէք Րահմիւմալարա թախ-սիս էտիյօրըզ: Օրալար պիզիմ պիհիսապ շէ-հիտլէրիմիլիլիլի գանը իլէ պոյանմըշ մանաւար մահալլար տըրլար:

Աճէպա պու Ատանա ճէմաաթընըն էօրնէ-յինէ իմթիսալ էտէն տօսթլարըն հիմմէթիլլէ մուհաճէրէթտէ տաղըլմըշ օլան միլլէթտաշ-լարլմըզա պու սէնէ 1000 Րահմիւմա եօլլայա. պիլէճէ՞քմիլիլ:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԷՄՄԱՌԻՍ ԵՕԼՈՒ ԻԻԶԵՐԻՆՏԷ

Ա.

«Վէ անլէրին կէօլլէրի աշըլտը, վէ անը թանըտըլար:» — Ղուկ. 24.31:

Հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ, էօյլէ-տէն սօնրա, իքի եօլճուլար էմմաուստան Երու-սաղէմէ տօղրու եիւրիւյէրէք եօլճուլուզ էտի-յօրլար իտի: Կիւնէշ զիյափաշ ճէլալ իլէ տիւն-եա իւզէրինէ փարլամագտա վէ գէմին հայաթ ու րուշէնիլի իպլաղ էտէն եէշիլ էլպիսէ վէ խօշպու չիշէլէր իլէ թէգիին էտիլմիշ, գուշլար սէֆապախշ պիր քիւրրէ ի հալա իշինտէ սէ-վինճ իլէ էօթիւշմէքտէ, վէ քէնտի րէֆիզլէրի-նէ աշգ նագլմէլէրի չաղըրմագտա իտիլէր իսէ տէ պու իքի եօլճուլար, քէնտիլէրի իհաթէ է-տէն պու կիւզէլիլիլիլիլէրէ միւթթալի տէյիլլէր իտի: Անլէրին գալպիւնտէ մէսէրրէթ վէ նագլմէ եօզ իտի, սիմալարընը հիւզն, վէ ճանլարընը իզթիրապ իսթիլա էթմիշ օլուպ գասալէթլէ աղըր աղըր եիւրիւյօրլար իտի:

Պու եօլճուլարըն քիմլէր օլտուղը մալիւմ տէյիլ իսէ տէ շու գատարընը պիլիյօրուզ քի անլէրտէն պիրինին իսմի Քլէոփա իտի, քի Քիթապտա անճազ պիր տէֆա, վէ օ տա պու միւնասէպէթ իլէ զիքը էտիլմիշ տիր: Վէ անըն իսմինին Եուսիսինճէ շէլլինտէն, անըն պիր

զին անլերէ պիրլէնէսի փէք թապիւ պիր թարգտա վուզու պուլտը: Պու ատէմլէր լէյ-հինտէ շու էյի շէյի տէյէպիլիւրիզ քի էֆէնտի-միզ պիհուզուր օլմայարագ քէնտիլէրին միւ-սահապէսինէ գարընապիւտի: Աճէպա պիլիմ ճիւմլէ գօնուշուգլարըմըզ հագընտա պու շէյ տէնիլէպիլիւր մի: Աճէպա Րապպըմըզ չէքին-մէյէրէք ճիւմլէ գօնուշուգլարըմըզա կիրիշէ պիլիւր մի: Յախօտ պիլզ հիճապ էթմէյէրէք գօ-նուշուգլարըմըզ Րապպըն հուզուրընտա տէ-վամ էտէպիլիւրմիլիզ:

«Վէ անլէր սէօյլէշիպ միւպահէսէ էտէր ի-քէն, Յիսուս պիլիզաթ եագըն կէլիպ պէրապէր կիտիյօր իտի: Լաքին անլէրին կէօզլէրի թու-թուլմուշ օլմալլէ, անը թանըյամատըլար:» Նէ՛ աճըլը պիր հալ: Ղալպ էթտիքլէրի գաթ եանլարընտա իտի, լաքին անլէր պիլմէյօրլար իտի: Գէտէրլէրին տէֆ էտէճէք օլան Չաթ պէրապէրլէրինճէ եիւրիյօր իտի, լաքին անը կէօրէմէյօրլար իտի: Ինսանըն գարուրէթի Ալ-լահն Ֆուրսաթը տըր: Պիլիմ էն մահզուն վէ մէֆթուր օլտուղումուզ գէմանլարտա Խէլաս-քեարըմըզ եանըմըզտա տըր: Նէնի գագըլմըզ պիր մէզար պաշը եօգ տըր քի Քրիստոս պիլզ-գաթ օրատա պուլուճմասըն: Պիլիմ իհթիյա-ճըմըզ անըն հուզուրընը ճէլպ էտէր: Նէրտէ պիր պալզըն ճան վար, Րապպըմըզ օրատա տըր: Նէրտէ պիր մէյուս գալպ վար, Րապպը-մըզ օրատա տըր: Նէրտէ Յիսուսա տօղրու տէ-րին պիր իշթիյագ վէ ինթիզար վար, տիրի օ-լան Քրիստոս պիլզգաթ օրատա տըր: Յիսուսը կէօրէմէյէք շալիլտլէր իշիւն նէ՛ պէօյիւք գա-յաթ վէ պէտպաթիլըզ իտի վէ Յիսուս իշիւն նէ՛ աճը պիր վազըս իտի:

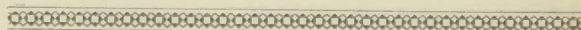
Աճէպա օլ շալիլտլէր նի՛շիւն Յիսուսը թանըյամատըլար: Քիթապ տէյօր. «Անլէրին կէօզլէրի թուլթուլտըզ սէպէպտէն, անը թա-նըյամատըլար:» Լաքին աճէպա անլէրին կէօզ-լէրինին թուլթուլմասընըն սէպէպի նէ՛ իտի: Չիւնքի անլէրին ըուհանի պասարը փուսլու ի-տի: Անլէրին իմանը նագըս իտի: Իմանըզըզ ատէմի քէօրէլտիր. իմանըզըզ ատէմին ըու-հունը գարարտըր: Շիւպհէճի օլանլար, իման էտէնլէրէ իսթիհզա իլէ պագարլար: Լաքին էն քէսքին կէօրիւշէ մալիք օլանլար շիւպհէ էտէն-լէր տէյիւ, իլլա իման էտէնլէր տիր: Շիւպհէ՛ կէօրիւշիւ տօնուգլաշտըրըր, իման իսէ պէր-րազլաշտըրըր: Շիւպհէ էտէնլէր, պէօյիւրթ-լէնտէ գարա պիր չալը կէօրիւր իքէն, իման է-

տէնլէր անտէ Ալլահն ալէվլէնէն ճէլալինի կէօրիւրլէր: Շիւպհէ էտէնլէր տիւշմէնլէր վէ միւզալաղալար միւշահէտէ էտէր իքէն, իման էտէնլէր սէմալի աթլար վէ արապալարըն ճիւմհուրինի կէօրիւրլէր: Շիւպհէ ատէմին ճանընը գանտըրմազ, Փագաթ իման ատէմին ըուհունա գանաաթ պաիշ էտէր:

Իմանուս եօլճուլարը իմանըզըզլարը եիւզիւնտէն Րապպը թանըյամատըլար: Լաքին անլէր իման էթմէք իսթէյօրլար իտի: Անլէրին գալպի Յիսուսըն միւշահաղալարըլլէ եանըյօր իտի: Վէ իշթէ Յիսուս օրատա, քէնտինի արա-յան օլ տօթլարըն եանընտա իտի: Վէ անլէրէ սիւալ էտէրէք տէտի. «Սիզ եիւրիւր իքէն մահ-զուճ օլարագ, պիրպիրինիզլէ շու սէօյլէշտի-յինիզ սէօզլէր նէ՛ տիր»: Էֆէնտիմիզ անլէրին միւշահէպէ մատտէսինի պիլիյօր իտի. լաքին քէնտիսի անլէրի սէօյլէտէրէք, անլէրին իհ-թիյաճընը քէնտիլէրէ կէօթէրմէք, վէ մուալ-խարէն անը տէֆ էթմէք իսթէյօր իտի: Վէ Քլէտիպա ճէվապէն, «Նըուսաղէմտէ պու կիւն-լէրտէ վուզու պուլան շէյլէրտէն խապէրտար օլմատըզ եալընըզ սէ՛ն մի գալտըն» տէտի: Օլ զարիպ Չաթ, պու սէօզլէր իշիւն հէմ աճըտը, հէմ տէ կիւլիւմսէտի: Լաքին հիշ ալտըրմայա-րագ սօրտու, «Հա՛նկը շէյլէր»: Պուլըն իւզէրի-նէ անլէր գալպլէրինի վէ Ֆիքրլէրինի աշարագ մէյտանա տէօքտիլէր. վէ ճիւմլէ վագըալա-րը, սապը ու իշթիյագ իլէ տինլէյէն միւսա-Փիւրէ, թէֆէրրիւթըլլէ նագլ էթտիլէր, վէ Նագարէթլի Յիսուս իւզէրինէ պինա էթմիշ օլ-տուգլարը իւմիտ վէ ըիւլալարըն եէր իլէ եէք-սան օլտուղուճը խապէր վէրտիքտէն օսնրա, աճըլլէ իլալէ էթտիլէր. «Պիզ իսէ Իսրայէլի իշիւս էտէճէք օ տըր տէյու իւմիտ էտիյօր ի-տիք:»

Բ. Ս. ԼԵԻՈՆԵԱՆ

Ֆիլատէլֆիա.

Միշիկըն տարէլֆիւնուճը շալիլտլէրին-տէն 150 թալէպէ քէնտի մէքթէպ մէսարիֆլէ-րինի չըգարմագ իշիւն խասթախանէլէրտէ գա-նա միւհթաճ օլան խասթալարա գանլարընը սաթարագ փարա գագանըյօրլար: 300 սէնթի-մէթր միւքաապ գան վէրէնէ \$15.00, վէ պուլ-տան Փագլա օլարագ գան վէրէնէ հէր 100 միւ-քեաապ գան իշիւն \$5.00 թէտիլէ էտիյօր ի-միշ:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԹԵՊԱՊԵՐ ՆԵՐԷՑԻ ԿԻՏԻՅՈՐ

Էվվէլքի պէնտէրիմիլտէ թէպապէթին հալա մուսայէն պիր հալտա օլմատըղընը վէ հէր քէսին դանն էթտիյի կիպի իլլէթլէր վէ իլաճլար լիսթա հալինտէ տիզիլմիշ օլմատըղընը վէ պիզիմ իշիմիզ իլլէթլէրի քէշֆ էտիպ իլաճլարը վէրմէքտէն իպարէթ օլմատըղընը իյզհա էթմիշ խոթք: Պունա դարշըլըզ չօզլարընըն Ֆիքրինտէ էլպէթտէ պիր սուալ տօղմուշ տըր, «էօյլէ իսէ թէպապէթին խըզմէթի նէ՞ տիր: Տօգթօրլար նէ՞ իշ կէօրիւյօրլար»:

Պու սուալա ճէվապ վէրմէքտէն Էվվէլ օլույանլարըն տիզդաթընը պիր նօգթալա ճէլպ էթմէք իսթէրիմ: Սարի (Պուլաշըզ) տէնիլէն իլլէթլէր զուհուրընտա նի՞ չիւն իլլէթ պիրինէ սիրաէթ էտիպ օլ պիրինէ էթմէյօր, եախօտ պէշ, օն, եիւզ առէմէ սիրաէթ էթմիշ իքէն նի՞ չիւն պազըլարը վէֆաթ էտիպ պազըլարը վէֆաթ էթմէյօր: Պիր զօլէրա եա թիֆօ զուհուրընտա շէհրին սույու ալէլուսմ ու օ իլլէթին միքրօպլարը իլէ պուլաշմըշ օլուր վէ օ սույու հէր առէմ իշէր իսէ տէ, 100 տէ 10-20-30 իլլէթէ թութուլուր, տիկէրլէրի մասուն գալըր: Նի՞ չիւն: Պունու տիզդաթ նէթիճէսի տէյու թէֆաթի էթմէք տօղրու օլմադ, չիւնքի թուլթուլալանլար իշինտէ տիզդաթ էթմիշ օլանլար աղ տըր: Չօգ տէֆա կէօրիլմէմիշ մի տիր քի տիզդաթ էտիյօրըմ տէյու չապալայանլար թուլթուլալ վէֆաթ էթմիշ, տիկէրլէրի գաստէն տօղթօրլարըն սէօղիւնէ մուխալիֆ իշլէմէք իշիւն եա միզրօպ նէ՞ իմիշ տէյու հիճվ էտէրէք մուամէլէ էթմիշ իքէն սաղ վէ սէլիմ գալմըշ տըրլար: Պիզիմ արամըզտա վէրէմ եա սաթլըճան միզրօպլարընը թէնէֆֆիւս էթմէմիշ պիր առէմ պուլմադ միւմքինսիզ տիր, նի՞ չիւն օ իլլէթլէրէ թուլթուլալալը: Այնի ֆամիլեատա այնի փէտէր վալիտէ էվլատը, այնի եէրտէ հաթըպ այնի սօֆրատան եէյէնլէրտէն, նի՞ չիւն պիրի վէրէմ օլսուն տիկէրի օլմասըն:

Պու սուալա ճէվապ վէրէպիլմէք թապիաթըն սըրընը անլամադ վէ իլլէթլէրտէն մասուն օլմադըղըն հօլունու քէշֆ էթմէք օլուր: Պիր վիւճուտա իլլէթին ուֆաճըղ ամմա միւհլիք օրտուլարը հիւճիւմ էտիպ անը ֆէթհ էտէր իքէն, օլ պիրինէ կիթտիյինտէ գափուլը եիւ-

զիւնէ գափալան քիմ խտիյինի անլար իսէք՝ իշթէ օլ զէման հազդի տէրմանը վէ անը Լօզմանը պուլմուշ օլուր իզ: Իշթէ թէպապէթին տիզգաթը սօն սէնէլէրտէ պուլալա ճէլպ օլունմուշ տըր: Իլաճաղ, շիշէսիզ, պըշադսըզ, պաստօնսըզ, կէօղլիւքսիւզ շու տօգթօր քիմ իսէ օնու եազալամադ տէրտինտէ տիրլէր. վէ եալաշ եալաշ տա եազալայօրլար:

Պու խուսուստա տաիի պէշէրիյէթ պաշլըճա ֆասթէօրէ միննէթտար տըր: Ֆրանսըզ միլլէթի տիւնեալա պաշա պիր խըզմէթ էյլէմէտի իսէ սալթ պիր ֆասթէօր վէրտիյի իշիւն էպէտէն շան ու շէրէֆէ միւթահազդ տըր: Փասթէօր տիւշիւնտիւ քի վիւճուտէ պու իլլէթլէրին միզրօպընա եախօտ հասըլ էթտիյի զէհրէ դարշը գօյան պիր գուվլէթ օլմալը վէ օ տա իշթիմալէն գանտա օլմալը: Իմտի էյէր պու զէհրի եալաշ եալաշ գանա կիրտիրի իսէք օ գուվլէթ եախօտ փանդէհի մուգալլէմէթ էթմէյէ վազըթ պուլուր, ախէր սէօզ իլէ կիւճիւ եէթիշիւր վէ էնճամ պիր նօգթալա կէլիւր քի օ զէհրին թումամընա դարշը գօյաճադ գատար գուվլէթլէնիւր վէ վիւճուտ արթըզ օ զէհրտէն գօրգմազ: Պիզդաթ պիլտիյիմիզ մատէնի վէ նէպաթի զէհրլէր իշիւն տէ գաիտէ պու տէյլի՞ մի տիր: Պիզ պիր պուլտայ աֆիյօն ալամայըզ, պիր տիրէմինի եէյէն վար: Արսէնիք, Սթրիքնի թամմ պէօյլէ տիր: Եալաշ եալաշ 10-20-30 միսլի ալընըր զիյան վէրմէյէրէք: Պունա տէյէլիմ մուաֆիյէք գաւունը (Իմմիւնիքի):

Փասթէօր թէճրիպէյի գուտուզ քէօփէք զէհրինտէն պաշլատը: Հիսապ էթտի քի պու կիւն ըսրըլան եախօտ աշըլանան առէմ եա հալվան թէմամէն գուտուրմադ իշիւն 40 կիւն վազթ լաղըմ կէլիյօր. տէմէք քի պու 40 կիւն դարֆընտա օ զէհր եալաշ եալաշ արթըյօր վէ մուգալլէմէթ էտէն գուվլէթ այնի նիսպէթլէ արթմայօր: 40 կիւն սօնուտա գալիֆ փանդէհրի գանտա գուվլէթլի պիր զէհր պուլուլույօր վէ ինսան թէլէֆ օլույօր: Ախէր սէօզ իլէ պիր առէմտէ հասըլ օլան մուաֆիլը գուվլէք քեաֆի կէլմէյօր:

Իմտի գուտուրմուշ քէօփէյին հարամ իլիյինտէն օ զէհրի ալըպ 40 թալլանըն գանընա շիւրնկա իլէ իտիսալ էթտի վէ իւք կիւն պիրինիւ գանընտա ալըպ պիր շիշէտէ հըֆըլ էթտի, իքինճի կիւն պիր պաշապսընըն, իւշիւնճիւ,

տէօրտիւնճիւ կիւնէր թա 40ա գատար պաշտա
թաւշանլարն գանընը չէքիպ սապլատը վէ իւ-
զէրլէրինէ 1, 2, 3; 4, վէ ղալրի նօմէլօլար
հաղտը: Պէօլլէճէ էլինտէ պիր կիւնլիւք, իքի
կիւնլիւք իւշ կիւնլիւք թա դըրդ կիւնլիւյէ
գատար ղէհրլէնմիշ վէ օ ղէհրէ կէօրէ մու-
գաւլէմէթ մատտէաի հաղըրլանմըզ գանլար
մէվճուտ օլտու:

Պու գանլարը ըսըըմըզ պիր ատէմէ պիրին-
ճիտէն պաշալար պ հէր կիւն շիրինկա իլէ վէր-
տիքճէ օ ղէհրէ ալըշտը, եանի թէտրիճէն օ
զէհրի շիւրիւտէն պիր մատտէ մէյտանէ կէլ-
տի, ատէմ գուըթուլտու: Գուտուգտան ըսըը-
լանլարը Փասթէօր միւլէսէսի օլան եէրլէրէ
կէօթիւրլիւրլէր իսէ պուռնուն իշիւն տիւր:

Պու թէճըիւպէ թէպապէթին գարըսընտ
պէօլիւք պիր մէյտան աշտը, տէմէք ասըլ իլաճ
գանտա իմիշ, ասըլ տէրման պիղտէ իմիշ միւ-
թալաասը Ֆիքըրէ կէլտի վէ շիմտիքի ճէհտլէր,
քէշֆիլ պու ճիհէթէ տօղրու կիթմէքտէ տիր:
Պու ասըն իպթիտասընտա Լէօֆլէր նամ Ալա-
ման հէլի իլմի միգըօպ Գուշ պօղանըն եանի
Տիֆթէրիանըն միգըօպըն պուլտու: Պու միգ-
ըօպլար խարիճտէ շիշէ իշինտէ պէսլէնիպ ա-
թըն տամարընա շիրինկա էտիլտի. աթ Տիֆ-
թէրիտաւն ղէհրլէնտի վէ գանը ալընպ, ղէ-
հրի եուֆգալտըպ, մուսայէն վէ թէտրիճի
պիր մըգտար իլէ չօճուգլարա շիրինկա էտիլ-
տիլինտէ չօճուգլարըն գանընտա ույանտըը-
լան պու գուվլէթ իլլէթին ղէհրինի գարըլատը
վէ Գուշ պօղան պու կիւն էսքի տէհէթլինի
ղալպ էյլէմիշ տիր: Չիքէք իլլէթի իշիւն եափը-
լան ալի թէճըիւպէ տիր: Թիթանօս (Տօնուճը)
կիպի տէհէթլի պիր խասթալըգ տալի վա-
գըթլըճա սիրում շիրինկա էտիլտիլինտէ մէն
օլունուլօր: Իշթէ էվլէլէճէ տօղրուտան իլաճը-
նը պիլմէյօրըզ տէյու եագտըղըմըզ լիսթայա
պիր դաշ տահա գամմ էյլէտիք:

Պու կիւն պա թէճըիւպէ կէօրիւմիւշ վէ իս-
պաթ օլունմուշ տըր քի գանտա պիր թագըմ
քիւրէճիքլէր վար տըր քի օնլար տօղրուտան
մուղիլը միգըօպլարա հիւճում էտիպ եէյօր-
լար: Պուլարա Ֆալիօսայթ՝ միգըօպ եէլիմի,
թէսմիյէ էտիլօրլար: Պիր ալէր մատտէ տա-
լի վար տըր քի միգըօպլարըն հասըլ էյլէտիլի
զէհրէ գարըշպ օնու ղիյանսըզ եանի չէգոֆ
հալա կէթիլիլօրլար:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՏՕԳ. ՓԻԹԻՆ ՄՈՒՖԱՐԱԳԱԹԸ

Բահնիւմանըն գարիունընըն նիշէլէրինին
չախսէն, տահա չօգլարընըն իսմէն եա մուխա-
պէրէթէն թանըտըղը Տօգ. Փիթ, արթըզ կէրի
կէլմէմէք իւզրէ Ամէրիգայա աւտէթ էտիլօր:
Միւմաիլէյհ եագընտա 74 սիննինի իքմալ էյլէ-
տի: Թէգաիւտ սիննի (70) տէօրթ սէնէ էվլէլ
կէլմիշ իտի: Քէնտի վիճուտճէ տահա սաղլամ
վէ տինճ օլտուղունտան պիր միւտտէթ տահա
գալմասը րէճա էտիլտի իսէ տէ, հէր շէյի հի-
սապա ալարազ, կիթմէյի թէրճիհ էյլէյէրէք
Ապրիլ 9տա Սթանպօլտան միւֆարագաթ էյ-
լէտի: Անլաշըլտըղընա կէօրէ էվրօփատա պիր
գաշ ալ սէյյահաթ էյլէտիքտէն սօնրա, կիւ-
զիւն Ամէրիգայա օղլունուն եանընպ կիտէճէք
տիր:

Տօգ. Փիթ պաղը ճիհէթլէ Թիւրքիայա կէ-
լէն միսիօնէրլէր մէյանէսինտէ եէքթա պիր սի-
մա օլմուշ տըր, մէվգիլի տէ եէքթա օլմուշ, վէ
անըն պօշ պրագտըղը մահալը տօլտուրաճագ
պիր գաթ տա եօգ տըր: Միւմաիլէյհ ատի պիր
միսիօնէր տէյիլ իտի. ալի վագըթտա էհլի-
յէթլի պիր իշ ատէմի, միւսթագիմ պիր խա-
զինէտար, պասիլէթլի պիր տիլիօմաթ, սատըզ
պիր տօսթ, կէնիշ գալպլի պիր խայրխահ, վէ
հալիմ, սիւքիւթ, խալիս պիր միւմին իտի:
1881տէ Թիւրքիայա կէլմէգտէն, գաթէն Ամէ-
րիգանըն նէպրասգա վիլայէթլինին Օմահա
շէհրինտէ, պէլլի պիր շմէնտըֆէր գուժա-
նիասը նէգտինտէ 7-8 սէնէտէն պէրու միւս-
թախտէմ մէօթէպէր պիր մէմուր իտի: Գուժ-
փանիանըն քէնտի հագընտա թէվէճճիւհիւ
հիւքսէք իտի. վէ օրատա գալսա, օլ իշտէ էն
հիւքսէք մէվգիլէրէ եէթիշէճէյինէ հիշ շիւպ-
հէ եօգ իտի: Ալի վագըթտա Մր. Փիթ Օմահա
քիլիսասընտա շէմասա վէ Կիրակի մէքթէպին-
տէ խօճա իտի: Կէրէք գուժափանիա, կէրէք քի-
լիսասը միսիօնէր հալինտէ միւֆարէգէթլինէ
հիշ րագը օլմամըլար, հաթթա քէնտինէ պու
էթտիլին տիվանէլիք տիր տէյէնլէր տէ էքսիք
օլմամըլ տըր: Լաքին Մր. Փիթ եօգարըտան օ-
լան տաւլէթէ իթաաթ էտէրէք՝ Թիւրքիայա
կէլիպ Պալպըլ Հաւգտա Պօրտուն խաղինէտար-
ըզ խըզմէթլինի տէրիւհտէ էյլէմիշ վէ իշպու-
վագիֆէսինի նուժունէ օլաճագ տէրէճէտէ ին-
թիգամ, իգթխտար վէ սատագէթլէ 44 սէնէ ի-
ֆա էյլէյէրէք, Պալպըլ Հաւգա՝ Սթանպօլուն
պէլլի թիւճարի վէ մալի միւլէսսէսաթը մէյա-

նէսինտէ միւթէպէր պիր մէվզի վերմիշ տիր: Օլ պիր թարափտան Տօգ. փիթ, վազաալարըն իճապաթըլա, կիտէ կիտէ, Պօրտուն թիւր- քիատա օլան միշըն իշլէրինին, մէքթէպլէրի: Խասթախանէլէրի, քիլիսալէրի վէ զէյրի ու- մուրունուն պիր թագրիպ պաշը, եա պաշ միւ- շալիւրի վէ միւրշիտի օլմուշ տըր: Ամէրիզա սէֆարէթխանէսի տէ չօգ տէֆա անըն միւշա- վէրէսինտէն, թէճրիպէքեարլըղընտան միւսթէ- ֆիտ օլմուշ տըր:

Լաքին Տօգ. փիթի պու մէմլէքէթ էհալի- սինէ էն զիյատէ թանըտան, սէվտիրէն, անըն ումուր Ե իշլէրիյէճէ ազիմ իւրզմէթի օլմուշ տըր: Միւմաիլէյհ խայրխազլըղըն սանքի թէ- ճէսսիւտի իտի: Էն սէվտիրի շէյ .տիկէրլէրէ, միւսթաճիյնէ հարտըմ էթմէք, իւրտմէթ էթ- մէք իտի: Շէհրտէ, եա մէմլէքէթտէ զըթլըզ, եանղըն, գօլէրա, հարպ աֆէթի եա էմսալի պիր պէլա զուհուրունտա Մր. փիթ իւք իմտա- տա զօշանլարտան օլուր իտի: Քէնտի շախսէն աալա զէնկին տէյիլ իտի, լաքին էսհապ Ե իշլը նէզտինտէ օլ տէրէճէ էմնիյէթ գազանմը իտի քի, պիր մագսատ Ե խայր իշլին միւրաճաաթը աալա ճէվապսըզ գալմազ իտի: Չօգ տէֆա պու կիպի քիմսէլէր սալթ իսմէն քէնտինի թանըյա- րազ աֆէթըզտէկեանա թէվզի իշլին քէնտիլիք- լէրինտէն Ավսթրալիա, վէ Իւմիտ Պուրնու կի- պի փէք ուզազ մահալլէրտէն իանէլէրինի անա եօլար իտիլէր: Թէվզի.ի իանէ իշլին նիշէ քէր- րէ Սթանպուլ էճնէպի սիւֆէրասընտան տա ա- նըն թէտպիր վէ թէվասիւթիւնէ միւրաճաաթ էտէլէր օլմուշ տըր: — Միւմաիլէյհին գալպի կէնիշ օլուպ՝ ճինս եա մէզհէպ Փարզընա պազ- մայարազ՝ թէվտի էտիլէն իանէլէրի կէօնտէ- րէնլէրին արզուսու մուճիպ թէվզի էտէր, վէ սօն մանկըրընտէք հիսապընը վէրիւր իտի: Տօգ. փիթ իշլին, տիկէրլէրէ իւրզմէթ, միւս- թաճիյնէ հարտըմ, էն եիւքսէք զէվզ օլմուշ ի- տի: — Միւմաիլէյհ հալիմ էօմրիւ, լաթիֆ թապիաթը մէրհամէթլի գալպի իլէ հէր քէսէ սէվկիւլիւ օլուպ՝ Փուգարա, էօքսիւզ, տուլ վէ սահիպսիզին պապասը տէյու թանըմը ի- տի: Անըն եէտիլէ թէվզի էտիլէն իանէլէր մի- լիօնլարա պալիզ օլուր, տէնիլէյօր:

Տօգ. փիթին կիթմէսիլէ, թիւրքիատա օ- լան Ամէրիզա միսիօնարլըղըն սօն եարըմ ա- սըրլըզ կիպի փէք մուհիմմ վէ փարլազ պիր տէվրէսի իրթամ պուզույօր. եէնի պիր տէվրէ պաշլայօր: Ասր եէնի, զիհնիյէթ եէնի, ատէմ-

լէր եէնի: Փիթին տէվրի արթըզ կէշմիշ, թա- րիսէ գարըշմը տըր:

Միւսթարէզէթի միւնասէպէթիլէ, շէհրմի- զին Փրօթէսթան ճէմաաթը, վէ տիկէր Գրիսթի- ան ճէմաաթլար, հէմ քէնտինին սայըտա չօգ էճ- նէպի վէ եէրլի տօսթլարը Տօգ. փիթէ՝ իշթի- րազ Ե հիսսլէրինի Փարզըն եօլար իլէ կէօս- թէրտիլէր: Սէլամէթլէ կիթսին, Ալլահ քէն- տինէ ուզուն էօմրիւր վէրսին: Հէր նէ տէ օլ- սա, կէրիտէ պըրագտըղը պիր չօգ տօսթլա- րընըն, վէ խայրտիտէսի օլան պիլէրճէլէրին գալպինտէ օ տաիմա հաշայաճազ տըր:

ՄՈՒՆԱՊԻՐ

Ապրիլ 10, 1925

Սթանպուլ

ԻՍՐԱՖ ՎԷ ԺԻՆԱՅԵԹ Ի ՀԱՐՊ

Գ.

Շիմտի մուհարէպէնին պիլանչօսունա տա պազալըմ: 1. Հարպ վուզու պուլան մահալ- լարտա (Թիւրքիատա վուզու պուլմայան եէր- լէրտէ տաիսի) շէհրլէրին, քէօյլէրին, պաղլա- րըն, պաղլէլէրին խարապ վէ թէլէֆ օլմասը: Հարպ մէյտանընտա թարլալարըն պիլէ պօմպա վէ սալրէ փարշալարը սէպէպիլէ ուզուն միւտտէթ գէր օլունամազ հալա կէլմէսի: 2. Ալմանիա մէրքէզի էվրօփատա պուլունմասըյ- լա շարք վէ զարպ արասընտա թիճարէթին շահ տամարը մագամընտա իքէն, մաղլուպի- յէթի իլէ միւֆլիւ օլմասը վէ պիւթիւն էվրօփա թիճարէթի անըն իլէ պիրլիքտէ տիւշկիւն պիր հալա կէլմէսի: Սէֆալէթ, փէրիշանլըզ: 3. Գատիմտէ միսլի կէօրիւմէմիշ վէ իսայալ օ- լունամամը մէպլաղլարըն՝ հարպ իլահ Մար- սըն պօղազընտան աշաղը ագտարըմասը:

Հարպ իշլին տօղրուտան սարֆ օլունան մէպլաղլար (քիւսիւրլէր թէրք օլունմուշ տըր):

Ա. Ինկիլթէրա վէ միւքթէֆիգլէրի:

	Էհալիմիմ պէհէր	
	Փէրսիմէ տիւշէն	
	Միլիօն տօլ. հիսսէ	
Միւսթէմիէ Ի Ամէրիզա	22,625	205
Ինկիլթէրա, Աւստրալիա,		
վէ Գանատա	39,828	600
Ֆրանսա	24,265	635

Բուսիա	22,594	145
Իթալիա	12,414	350
Տիկէր ուֆազ միւթթէֆիգլէր	3,070	300
Եէքիւն	125,696	
Բ. Ալմանիա վէ միւթթէֆիգլէրի:		
Ալմանիա	37,775	505
Աւստրո-Հունգարիա	20,623	430
Թիւրքիա վէ Պուլկարիա	2,245	110
Եէքիւն	60,643	
Ճիւմլէ մուհարրիպլէրին		
Եէքիւնիւ	186,339	

Տօլայրտան օլան զարարար:

	Միլիօն	տօլար
Գարատա օլան մուխրիպաթ		29,960
Տէնիլտէ օլան զայաթ		6,800
Մահաուլաթ վէ թիճարէթ զայաթը		45,000
Պիթարաֆլարըն զայաթը		1,750
Խայրիսահ իանէլէր		1,000
Թէլէֆ օլան 26 միլիօն նիւֆուսուն		
պէտէլ ի զըյմէթի	67,100	
	151,610	
Հէփսինին ճէմի	337,950	

Պուլկարտան մատա իգրազ օլունան մէպ-լաղլար վար. Ամէրիգա տիկէրլէրինէ 9,455 միլիօն հօտիւնճ վէրմիշ. Ինկիլթէրլա 8,605 միլ., Ֆրանսա 1547 միլ. վէ Ալմանիա 2375 միլ., ճէման 22,072 միլ. տօլար: Պու մէպլա-զըն պաշընա տա պիրպիրլէրինէ քիւլահ էթմէք տիւշիւնիւյօրլար, չէօյլէքի պուլուն տախի պիր զըսմը զիյան տըր: Ալմանիա վէ միւթթէ-ֆիգլէրինին վէրմէճէյի թազմինաթ տահա միւթթապլէրին զիյան աէֆթէրինէ գալսըն: Մուհարէպէ թէտարիքիաթը վէ ֆիլիլի նէթիճէսի օլարազ հէր մուհարիպ տէվլէթ պօրճ ալթընա տիւշմիւշ տիր: Էն ազը Մ. Ամէրիգանընքի, նուֆուս պաշընա 280 տօլար: Ալմանիա՝ 520. Ինկիլթէրլա՝ 857. Ֆրանսա՝ 947: Մ. Ամէրի-գանըն պու հարպ միւտտէթինտէ սարֆ էթտիյի մէպլաղ 1791տէն 1914է գատար 123 սէնէ զար-ֆընտա հիւքիւմէթին էթտիյի մէսարիֆաթըն Եէքիւնիւնէ միւսապի օլմուշ տըր:

Լաքին ալ ճինայէթ հարպ սէպէպիլլէ թէ-լէֆ օլան ինսանի հայաթ տաիրէսինտէ տիր: Շիմաիյէ գատար մալիւմ օլան հիսապլար շուն-լար տըր. —

Տօլրուտան մէյտան ը հարպտա գաթլ օլունան

Թադրիպէն 10 միլիօն, զայա օլմուշ, պիւլա շիւպէնէ օլմիւշ օլան սասքիր՝ 3 միլիօն, Սէվ-գիյաթ, թէստտի, խասթալըզ վէ սայրէ սէպէ-պիլլէ հօլէն էհալի 13 միլիօն. Եէքիւն վէֆի-յաթ՝ 26 միլիօն. Տուլ գալան զէվալը գատըն-լար՝ 5 միլիօն, էօքսիւզ գալան պիսուշ սիւպ-հան՝ 9 միլիօն:

1793տէն 1913է գատար, 120 սէնէ զարֆըն-տա վուգու պուլան մուհարէպէլէրտէ ճէման անճազ 6 միլիօն առէմ թէլէֆ օլմուշ

1912տէ թիթանիք վափօրու պիր պուզ գա-յասընա չարպըլըպ պաթմըշ վէ 1000 գատար ճան թէլէֆ օլմուշ խտի: 26 միլիօն առէմ պա-թըրմազ իշիւն 70 սէնէ տէվամ իւզրէ հէր կիւն պիր թիթանիք զարգ օլմալը խտի: Աիւէր պիր էօրնէք՝ 26 միլիօն էհալի տաքէր կիպի տիւ-զիւլսէ, հէր սըրատա 10 քիշի, վէ տադիգէտէ 30 սըրա իւէրլէյէճէք օլսա, կիւնտիւզ կէճէ տուրմայարազ, 60 կիւն վէ 4½ սաաթ տէվամ էտէճէք խտի: Մուհարէպէ 1567 կիւն տէվամ էթտի, վէ վասաթ հիսապ իւզրէ կիւնտէ 16585 առէմ թէլէֆ օլտու: Պիր առէմ էօվքէ իլէ օլ-սուն, մէրամ իլէ օլտուն պիր աիւէրինի գաթլ է-տէրսէ ճինայէթլէ մահքիւմ օլույօր. Եա 26 մի-լիօնուն թէլէֆինէ սէպէպ օլանլարա նէ՞ իսմ վէրէլիւմ:

Նէթիճէսի նէ՞ օլտու: «Ագալլիյէթլէր» (Մայնօրիթիգ) զըսմէն թախիս օլունտու իսէ տէ, հալա պիրպիրլէրի իլէ պարըշամայօրլար: Ալմանիանըն միլիթարիզմի, Բուսիանըն ճա-րիգմի լաղվ օլտու. Եէրինէ Ֆրանսանըն պիր միլիօն աքէր իլէ «սուհուն պէգասըն» թէէ-մին էթմէսի, վէ Պօլշէվիքիք կէչտի: Հէր հաֆթա Եէնի զըրհըլլար, Եէնի թէյյարէլէր, Եէնի մուհիմմաթ ը հարպիյէ, Եէնի մուհլիք կազլար իճատը խապէրլէրինի օգույօրըզ: Մ. Ամէրիգա 1790 տա հարպիյէ իշիւն 3 միլ. տօլ. սարֆ էթմիւշ. 1850տէ 41 միլ. 1870 տէ 293 միլ. 1900տէ 488 միլ. 1910տա 600 միլ. սուլիտան սօնրա, 1920տէ 1000 միլ. վէ հալա էքսիլէճէյի Եօզ: 1914տէ փօլիթիքի ուֆուգու գալիլայան մուհարէպէ թէհտիտի պուլուլթլարը պու կիւն տահա զիյատէ գօյուլաշմըշ տըր: Ալլահ իմ-տատ էյլէյէ:

Էօլէն էօլտիւ. գալան իսէ ախլազճա վէ տինճէ էօլմէք իւզրէ տիր: Մուհարէպէ զէմա-նընտա տարըլըզ վէ աճլըզ սէպէպիլլէ պիւթիւն էվրօփատա վէ Թիւրքիատա ախլազսըլըզ տէհէթլի սուրէթտէ արթմըշ խտի վէ թէէսիրի

հալա տէվամ էթմէքտէ տիր: Գրիսթիյան իս-
մինի թաշլյան միլլէթլէրին Նէրօլարտան վէ
ձէնկիզխանլարտան պիր ֆարզը օլմատըղընը
կէօրէն տիւնեա՝ տինտէն իմանտան գաթ ըիւ-
միտ էթմէյէ պաշլատը: Պուտփէրէսթլէրէ վազ
էտէն միսիօնէրլէրէ «էվվէլա սիզ Գրիստոսուն
էմրինէ թապի օլուն, վէ պիրպիրինիզի պօղ-
մագտան վազ կէչին, սօնրա պիզէ նասիհաթ
վէրմէյէ եիւզիւնիւզ օլսուն» տէնիլիօր:

Վէ ճինայէթլէրին ճինայէթի պիզիմ ասը-
լարտան պէրու պիր պէլատան գուրթուլուպ
պաշլա պիր պէլայա տիւնէն էրմէնի միլլէթի
իւզէրինտէ իճրա օլունտու: Ամէրիզա էհալիսի
888 նուֆուստան պիրինի հարպա գուրպան
վէրտի. Ինկիլթէրրա՝ 52տէ 1. Բուսիա՝ 44տէ
1. Ալմանիա՝ 37տէ 1. Ֆրանսա՝ 23տէ 1. Սեր-
պիա՝ 5տէ 1. (4 միլիօն էհալիտէն 800 պինի
թէլէֆ օլտու): պիզ իսէ Բուսիա տախիլ օլա-
րազ) 3½ միլիօնտան 1250,000 ինի վէրտիք.
3տէ 1տէն զիյատէ: Տիկէրլէրին զայաթը նըս-
ֆը մէյտան ը հարպտա, նըսֆը սայիր սէպէպ-
լէր իլէ կիթտի. պիզիմ իսէ անճագ 50,000 գա-
տար սաքէրիմիզ, լաքին 1,200,000 էհալիմիզ
թէլէֆ օլտու: Թէլէֆ օլան վէ թարտ օլունան
էհալիմիզի եարմ միլիօն խանէ ֆարզ էթսէք,
վասաթ հիսապ իւզրէ խանէ պաշլնա 1000 տօ-
լար իլէ, շու ֆագիր միլլէթիմիզ 500 միլ. տօլ.
զայաթ տախի վէրտի: Շու հալտէ էն զիյատէ
զիյանը պիզ չէքմիշ օլտուզ: Եա ալտանմա-
մը՞ղ: Հարպտան էվվէլ նէ կիւզէլ վատլար իլէ
աղղըմըզա պալ չալըյօրլար իտի, հարպ պիթ-
տի, հէր շէյ ունտուլտու: Շէյքսիիլին տէ-
տիյի կիպի «The Moor has done his duty. The
Moor may go» (Արապ վազիֆէսինի իճրա էթ-
տի. պրազ կիթսին): Ասըլ ճանիլէր իսէ սուֆրա
նըն պաշլնա կէչէր վէ սուլհ ու մուհէտէ չարթ
լարը իմզա էտէրլէր: Մուսուլտա վէ Իրագտա
800 միլիօն ֆըչը կազեաղը վար իմիշ (հալա
եէր ալթընտա) քի թաղրիպէն 600 միլ. տօլ.
թիճարէթ կէթիլէպիլի: Շու հալտէ հէր պիլը
նուֆուստմըղը 500 տօլարա սաթմըչլար. եի-
նէ Յուզատան ինսաֆիլը իմիշլէր: 0 էֆէնտիսի-
նի 30 փարչա կիւմիւշէ սաթտը, քի պու կիւնքի
փարա իլէ 16 տօլար էտէր: Վէ հալա հաղամը-
ղը պրազմայըպ՝ պիլի թարտ էտիյօր. տիկէ-
րի տէ իչէրի ալմայօր: ձինայէթ նէ՞ զէման
խիթամ պուլաճագ:

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

ՏԵՐԶՕՐ ՎԷ ՐԱԳԳԱՅԱ ՊԻՐ ԶԻՅԱՐԷԹ

Էրմէնի մուհաճէրաթը միւնասէպէթիլլէ
իսմէրի լէքէտար օլմուշ օլան իշպու մահալ-
լէրտէ ազ չօզ էրմէնի պուլունտուղընը պիլէ-
րէք, Ֆրանսըզ իտարէսինին օլ հէվալիյէ պախշ
էյլէտիյի սիւքիւնէթտէն պիլ իսթիֆատէ անլէ-
րի զիյարէթ էյլէտիմ: Հալէպ իլէ Տէրզօր մէ-
յանէսինտէ մէվճուտ 365 քիւմէթրօլըզ տիւզ
օվայը գաթ էթմէք իւզրէ, բիւզկեարը պիլ
կիւնտէ եօլա չըգտըզ: Պինլէրճէ էրմէնի լաշէ-
լէրին տէնիզէ թաշլմաղլէ ճինայէթէ հիսսէ-
տար օլմուշ օլան Ֆրատ նէհրի սօլ թարաֆը-
մըզտա սէսսիզճէ, սուչու, սուչու աղըպ կիթ-
մէքտէ իտի: Սաղ թարաֆըմըզտա իսէ պի հու-
տուտ պիր օվա օն պինլէրճէ էրքէք վէ գատըն-
լարը խէնտէք վէ չուզուրլարտա եութմուշ օլ-
մաղլէ, հաղմ էթմէք իւզրէ հիսսիզ, հարէքէթ-
սիզ եաթմըշ ույույօր իտի: Իշպու ճանի վէ
ճանիյէլէր արասընտան, վէ սալթ կէօրէնին
անլայա պիլտիյի պի էմսալ թօզ վէ գոմ պու-
լութարը իչինտէ սիւրաթլէ գաշար իքէն, պի-
զէ տօլրու գօշուպ կէլէն պիր ժանտարմայը օ-
թօմպիլիմիզէ ալտըզ. վէ անլատըզ քի 7 կիւն
էվվէլ պիլ էրմէնի արապաճը եօլուն խարի-
ճինտէ գաթլ էտիլմիշ օլտուղընտան րէսմի պիլ
րափօրթ ալընընճայատէք թէաֆիլն էթմիշ
օլան ճէսէտի գուրթ վէ գուշլարտան մուհա-
ֆաղա էթմէք իւզրէ մէրգուճ ժանտարմա պէք-
լէմէքտէ պուլունմըշ իտի. վէ սաիր ժանտար-
մալար իսէ ճանիյի պուլսունլար տէյու էթրաֆ
քէօյլէրի սըզըշտըմաղլէ մէշղուլ իմիշլէր: Օլ
կիճէյի Սէպգատա, միւթէվէֆա տօթթումուզ
վէր. Գ. Տէր Պօղոսեան վէ գըյմէթլի սընֆ-
տաշմըզ Պատ. Յ. Նաճարեանըն գաթլ օլուն-
մաղտան էվվէլ սաքին օլտուզլարը, վէ պիզճէ
մուգատտէս օլան օտատա կէչիլտիք, վէ էրմէ-
նիլէրին իսքեան իւմիտի իլէ ինչա էյլէտիք-
լէրի խանէճիքլէրին խարապասընը սէյր էյլէ-
տիք: Էնճամ էրթէսի կիւն 200,000 էրմէնինին
զէմինի սէյյահաթընտա սօն գօնագ էէրի օլմուշ
օլան Տէրզօրա տախիլ օլտուզ:

Տէրզօր Ֆրատ ըրմաղընըն պէրի թարա-
ֆընտա տիւզ օվատա ինչա էտիլմիշ 15,000 գա-
տար սէքէնէյի հալի պիլ շէհր օլուպ, ապ ու
հալասը էյի իսէ տէ խապէր վէրիլտիյինէ կէօ-
րէ, պիլթիւն Սիւրիյանըն պախթը կիպի պու-
նղուն տա թիճարէթի էյիտէն քէօթիլլէ վէ քէօ-

թիւտէն էն քէօթիւյէ տողրու եռվարլանմադ-
տա տըր:

Շէհր տէրունինտէ նէ միգտար էրմէնի
պոլուռնտողընը թախմին էթմէք զայէթ միւշ-
քիւ օլտու. զիրա փէք ազ խթիանա իլէ սայքի
ճիւմէսի սօն վազթլարտա հիճրէթ էթմիւշ, վէ
գարանլար կիճէյի կիւնտիւլէ, վէ հաթթա Կի-
րապիյի հաթթա արասընա գաթարագ կէշիմ
տէրտինէ տալմըշ օլտուգլարընտան պիր պիր-
լէրինտէն խապէրլէրի եօգ տըր: Հէր էրմէնի-
նին պիրտիյի էրմէնի, անճագ էվինէ գօմէու օ-
լանլար օլուպ, զիյատէսինի պիւմէգ վէ պիւմէ-
յի վազիֆէ էտինմէգ: Օրատա կէշիրտիյիմիգ
օն պիր կիւն գարֆընտա վէ կիճէտէ Փարզը
էվլէրտէ գօմէուլարընը տալէթ էտէրէք, վէ
Արապճա թէքէլիւմ էտէն Փրօթէսթանլարըն
իպատէթ էթտիյի ուֆաճըգ օտայա ճէմ էտէ-
րէք լուհանի խրտմէթլէր իճրա էթտիք, վէ
կէլէնլէրտէն խթինթաճըմըգ կէօրէ էքսէրի-
յէթի Ուրֆա վէ Տիյարպէքիրտէն օլմագ իւզրէ
հէր թարաֆտան թօփլանմըշ 400 կիպի պիր
էրմէնիլիք մէվճուտ օլուպ, աշճըլըգ, իճիլիք,
ուֆագ պագգալըգ վէ սէնաաթլար իլէ մէշղու
տըրլար: Քիլիսէ եա մէքթէպլէրի օլմատըգ-
տան մատա պիր չօգ էվլէրտէ Ք. Մուգատտէս
տախի եօգ տըր. օլսա օղուլան եօգ, օտա օլսա
պիւմէմ նէ գատար ալլարըն Ալլահ հազգընտա
շիքեայէթլէրի եօգ տըր: Ֆազաթ սէվինտիք քի
պազը նէճիպ էրմէնիլէր պիր թագըմ ֆէտա-
քեարլըգլէ Գրիգոր Վարդապետ Սարաճեանը
տալէթ էթմիւշ օլտուգլարընտան Միւմաիլէյհ
Տէրգօր վէ հէվալիսինտէ խրտմէթ էթմէք իւզ-
րէ, պիզտէն իւշ կիւն սօնրա թէշրիֆ էյլէտի,
վէ չարչուտա գատիմ գըյաֆէթլի Արապլար
մէյանէսինտէ լուհպան էլպիսէսիլէ թէֆէր-
րիւգ էտէն ճէգուիթ, օրթօտօքս, Սիւրեանի վէ
էրմէնի-Գաթօլիք փաթապարը սայըսընա պիր
տէ էրմէնի Վարդապետ իլալէ օլունտըլընտան
տօլայը, էրմէնիլէր միւֆթէիլի օլտուլար:
Տալէթիմիլ իւզէրինէ միւմաիլէյհ՝ թէճէմմիւ-
լէրիմիլին պիրինտէ 15 տազիլէ գատար «Իւ-
միւտ» հազգընտա խիթապ էտէրէք ճիւմէմիլի
մէմնուն էյլէտի: Պիւթիւն շէհրտէ պէլէտիյէ,
ասքէրիյէ վէ միսիօնէր օլմագ իւզրէ անճագ
իւշ տօղթօր պոլուռնուլօր: Միսիօնէր Տօղթօր
Հըտաըն օլուպ 4 այ էվլէլ կէլմիւշ, Երիյական
շիրքէթի նաճընա պէօյիւք ֆէտաքեարլըգլէ
խրտմէթ էթմէքտէ տիր: Երինէ այնի շիրքէթէ
մէնսուպ վէ Արապճա պիլէնլէրէ մախսուա պիր

վաիդ, վէ 16 չայիրտլի պիր ուֆագ մէքթէպ
մէվճուտ տըր: Զիյարէթիմիլգտէն աղ էվլէլ
վուգու պուլան պիր իքի պին լիւալըգ պիր սըր-
գաթտան տօլայը, պազը Արապ վէ էրմէնիլէր
տէրտէսթ էտիլմիւշ իտի իսէտէ, եհրլի Արապ-
լար թէգիյէ թախլիյէ էտիլտիյի կիպի, պիսուճ
էրմէնիլէրին տախի թախլիյէսինի Ֆրանսը
ատալէթինտէն պէքլէր իքէն, Ալլահըն ինայէ-
թինէ իլթիճա էթմէլէրինի մահպուլարըն աղ-
լաշմագտա օլան զէվճէ վէ էվլատլարընա թալ-
սիյէ էյլէտիք:

Հալէպէ ալտէթիմիլգտէ սայքի օրթա եօլ-
տա, վէ Ֆրատըն օլ պիր թարաֆընտա քեաին
պոլուռնան Րազգայա օղրատըգ: Պուրասը էթ-
րաֆ չատըրնիլէն աշիրէթլէրին զիյարէթիլէ
կէշինէն, հալա վէ սուլու էյի, լաքին գոււմ վէ
թօղու տախի օլան պիր Արապ վէ Չէքքէգ.
եռլարտու տըր: Ֆրանսըլ խտարէսի պուրատա
զայէթ սըգը օլուպ էթրաֆա տէհէթ սաշմը
տըր: Շէհրտէ պոլուռնան 4000 գատար էհալի
մէյանէսինէ, չօգճա Ուրֆա, Տիյարպէքիր վէ
Սասունտան կէլմիւշ 300 գատար էրմէնիլէր սի-
վիլմիւշ, էքմէք արաշտըրմագտա տըրլար: Ան-
լէր արասընտա պիր միլլի թէշքիլաթ վէ աղ
չօգ ահէնկ կէօրմէք խօշ իտի: Քիլիսէ վէ լուհ-
պանլարը եօգ իսէտէ Անդրանիկ էֆ. Սայեանըն
րիյասէթի թահթընտա պիր մէճլիս պոլուռնուպ
Միսալ էֆ. Գօճապապեան կիպի լիյազաթլը
պիր քիմսէ զայէթ աղ պիր մաաշ վէ չօգ մու-
հապպէթլէ իրիլի ուֆագլը 35 չօճուլա խօճա-
լըգ էթմէքտէ տիր: Պուրատա ըազը իսթիմա-
լընա, վէ նիլէ գատընլարա պիլէ սիրայէթ էթ-
միւշ սիկարա իւլֆէթինէ, վէ պօղուգ լիսանա
գարըն, ճէնք էթմէլէրի իշիւն զայէթ պէօյիւք
պիր իհթիյաճ կէօրտիւք: Թէճէմմիլէրիմիլ-
տէ, հալա Արապլարա զէվճէ օլան պազը էրմէ-
նի գատընլար տախի հազըր պոլուռնտու: Ան-
լէրտէն պազըլարընըն չօճուլարը սախր Արապ
չօճուլարընտան պէլլիճէ թէմիլ, վէ օղումա-
ղա հէվէսլի օլարագ պիզիմ մէքթէպէ տէվաճ
էթտիլէրի կիպի, զէվճինտէն ալտըլը Ֆիւրէն-
կի նէթիճէսի օլարագ վէրէմին քէնարընտա
տօլաշան, վէ կէօղ եաշլարը իլէ գատէրինէ
գահր էտէն գատընլարա տախի թէսատիւֆ էյ-
լէտիք:

Րազգատա տախի էվլէրտէ Ք. Մուգատ-
տէս գըլլէթինի, վէ Ֆրանսըլ ասքէրլէրինէ էշ-
եա սաթապիլմէք խաթըր իշիւն տիւքեանլարը-
նը կիճէտէ կէճ վազթատէք, վէ Կիրակի կիւն-

լէրի տախի պիտա իսթիսնա հէրքէսին աշտըղը-
նը, վէ տինի վէ բուհանի մէսէլէլէր հագգըն-
տա, հրքէք վէ գատընլարըն, խաֆիֆ տիւշիւ-
նիւպ սէօյլէմէլէրինի թէէսիւֆլէ կէօրտիւք:
Երինէտէ սէվինտիք քի իշպու ախլագի սէֆալէ-
թէ ալըշամայան վէ պաղիյէ գալըպ էօլմէք
իւզրէ օլան պազը էյի հասրէթ էսէրլէրի պու-
լունուլօր իտի,: Հալէպ բուհպանլարընըն զի-
յարէթլէրինին փէք ազ տէֆա վուգու պուլմուշ
օլմապընտան տօլայը էթտիքլէրի իշթիքեայը
հագգլը պուլտուգ:

Ավտէթիմիդտէ ըրմաղը կէշմէզտէն ազ էվ-
վէլ իքի ժանտարմանըն գազաէն պօզուլտուղը-
նը, վէ Ֆրանսալը ասքէրլէրին արաշտըրտըղընը
կէօրմէքլէ, Ֆրանսըն հալաոյմամըշ վէ իսլահ
օլմամըշ օլտուղունու թէէսիւֆլէ անլատըգ:
Հէնուգ վուգու պուլան հաղմուր սէպէպինտէն
հօլումուգու տէյիշիպ պիր Արապ գըլազուգ
տէլալէթիյէ օթօմպիլիմիգ 6½ սասթ հէնի
պիր հօլտան կիտիյօր իտի: Հէնուգ խիթամա
էրէն գօրազըղ նէթիճէսի օլարագ թէլէֆ օլ-
մուշ օլան պինլէրճէ գօյուն, քէշի վէ տէվէ լա-
շէլէրի վէ գուրումապտա օլան քէմիքլէրի ա-
րասընտան քէշտիք, վէ Միլլէթին մուհամէ-
րաթտա թէշքիլ էթտիյի, վէ տահա էվվէլ Հէգ-
քիէլին կէօրտիւլիւ «Գուրու քէմիքլէրլէ տօլու
օլայը» խայալ էթմէք փէք գօլայ օլտու: Վէ
տուա էյլէտիք քի պարի Բապպ իշիւն ճէնկէ
միւհէյյա օլան պիր «Ճիւնուտ» իշիւն պիզիմ
միլլէթիմիդտէն տէ աստէմլէր հազըր էյլէմէյէ
Ալլահ բաղի օլտուն:

Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՅԵՐԵՐԵՄԻԱՍ

ՅԻՐԱՆՍԱ ՎԷ ՎԱԹԻԳԱՆ

Եագընլարտա Ֆրանսա հիւքիւմէթինին
Վաթիգանտաքի սէֆարէթի լաղվ էթմէսի
տէհրլէրտէն պէրու էվրօփա հիւքիւմէթլէրի
իլէ փափալըգ քիւրսիւսիւ արասընտա տէվամ
էտէ կէլէն մէսէլէլէրին պիր ուֆաղը տըր: Եր-
նէ տէ Ալսաա Լօրէնտէ պինլէրճէ չօճուգլար
մէքթէպէ կիթմէյիպ կրէվ հափտըլար: Ֆրան-
սանըն հիւզլէրճէ շէհրլէրինտէ միթինկլէր հա-
փըլըպ պաշ վէքիլ Հէրիյօնըն անթի-Գաթօլիք
մէսլէյինէ գարշը փրօթէսթօլար օլտու: Չօգ-
լար Հէրիյօնըն պու սէպէպտէն պիլէ տիւշէճէ-
յինի սէօյլէյօր իտիլէր:

Պու պիրինճի տէֆա տէյիլ տիր քի Ֆրան-
սատան փափայա գարշը պու կիպի մուամէլէ

օլույօր: 14իւնճիւ Լուի տախի գաթ ը ալագա
էյլէյիպ փափա վէքիլինի հապս էթմիշ իտի:
Նափօլէօն պիզլաթ Փիօս Դնճի Փափա հաղրէթ-
լէրինի Ֆրանսատա հապս էյլէմիշ վէ ասքէր-
լէրի Վաթիգանը հաղմա էթմիշլէր իտի:

1815տէ փափալըգ նուֆուղը իտտէ օլու-
նուպ Վաթիգան թէքրար էվրօփա սիյասէթին-
տէ պէօյիւք ամիլ օլտու: Վէ Գրալըգ իլէ Ա-
րաթօզրաթլըղը պագի սագլամագ իշիւն քիլի-
սէ էն պէօյիւք ունսուր օլտը: Սօնրատան փափա
նըն վիլայէթլէրի քէնտինէ իտտէ օլունտու-
ղունտան 1848է գատար Վաթիգան էվրօփա սի-
յասէթինտէ բագիպ պիր տէօվլէթ հալինտէ
պէօյիւք պիր գուվվէթէ մալիք իտի: Պու
հալտէ էն գիյատէ Իթալիանըն իթթիհատը էօ-
նիւնտէ պիր մանիէ օլուպ Կարիպալտինին: Բօ-
մա իւզէրինէ հէօրիւմէսինի ինթաճ էյլէտի:

Ալսթրիա պու վաղըթտա զաիֆ օլտու-
ղունտան հարտըմ էտէմէզ հալտէ իտի վէ Գնճը
Փիօս փափա էվվէլա Յիւնճիւ Նափօլէօնա միւ-
րաճաաթ էյլէտի: Լաքին 1870 տէ Ֆրանսանըն
մաղլուպ օլմասը վէ տիւնեալի հիւքիւմէթին
փափա էլինտէն ալընմասը իւզէրինէ միւմալի-
լէյհ Յիւնճիւ ճիւմհիւրլէթտէ գըլալ վէ բուհ-
պան թարաֆտարլարընա միւրաճաաթ էյլէտի:
Պու միւրաճաաթլար 1890 սէնլէլէրինէ գատար
տէվամ էյլէտի վէ իթալիատա Ֆրանսայա վէ
Վաթիգանա գարշը էօյլէ պիր հիսսիյաթ մէյ-
տանէ կէլտի քի իթալիա՝ իթթիֆաղը միւսէլ-
լէսին գուճաղընա աթըլտը:

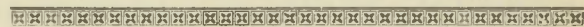
1900տէ Ֆրանսատա բուհպան փարթիսի-
նին տիւշմէսի վէ Ֆրանսա իլէ իթալիա արա-
սընտա իթիլաֆ ալամէթլէրի կէօրիւմէսի իւ-
զէրինէ Վաթիգան մէսլէյինի տէյիշտիլիպ
Մէրքէզի հիւքիւմէթլէրէ թէվէճճիւհ էյլէտի:
Ալամանիատա գուվվէթլի գաթօլիք քիլիսէսի
վէ Փըրգասը օլտուղու կիպի՝ Ավսթրիա տախի
քիլիսէնին մուհամֆըղը հալինտէ ճէնուպի գա-
թօլիք Սլավլարը տինի թէասսուպ սայէսինտէ
իթալիայա գարշը սագլայա պիլիյօր իտի: Վի-
կնատա Վաթիգանըն թէէսիլի օլ տէրէճէ
արթտը քի իթալիանըն իթթիֆաղը Միւսէլլէս
իլէ օլան ալագասը կէվլէտի վէ 1915տէ ինկիլ-
թէրա իլէ Ֆրանսայա պիրլէշիլ իքէն պաշլը-
ճա շարթը փափանըն սիյասի նուֆուղընըն իա-
տէ օլունմամասը իտի:

Մուհարէպէնին նէթիճէսի Վաթիգան ի-
շիւն փէք աղըր օլտու: Գաթօլիք գուվվէթլի
իմփէրաթօրլուգլար մահվ օլտու, գաթօլիք է-

հալինին պէօյիւք պիր զըսմը Սէրպիւս վէ Րու-
մանիւ կիպի Օրթօոթօք միլլէթլէր էլինէ կէչ-
տի. պիր թագըմ տինի պէլլիսիգ ճիւմհիւրի-
յէթլէր մէյտանէ կէլտի, Գաթօլիք Ավսթրիա
վէ Չէխօսլաւօքիա պիրլէ բուհպանլըղա մուխա-
լիֆ օլտուլար: Գիլիսէ իլէ հիւքիւմէթին այ-
րըմասը խոսուսընտա վուրուլան տարպէլէր-
տէն էն շիտտէթլիսի պուռնտան 20 սէնէ էվվէլ
Ֆրանսատա վաղը օլմուշ իտի: Օ վաղթա դա-
տար թէչսիս օլունմուշ վէ բէսմէն թանըրը
պիր քիլիսէ մէվճուտ օլուպ գուվվէթլի թա-
րաֆտարլարը օլտուղունտան Ֆրանսա սիյասէ-
թինէ թէչսիս էտէպիլիյօր իտի: 20 սէնէ էվվէլ
մուխալիֆ Ֆըրդատան Գլէմանսօ, Միլըրան, Պրեան, Փուսնդարէ պիրլէշիպ քեամիլէն քե-
լիսէյի հիւքիւմէթտէն ալըրտըլար: Գիլիսէ
թէչմիլ սէրպէթ վէ էմլաքընը դայպ էթաի վէ
պէօյիւք մէզհէպի թէչքիւլաթ վէ շիրքէթլէր
Ֆրանսատան թարտ օլունտուլար: 1918տէ Գի-
լիսէին հիւքիւմէթտէն ալըրմասը թէմամ
պիր չէլլ ալմը իտի:

Պուռնուն իլէ դանն օլումամալը քի Վաթի-
դան թէմամէն թէչսիլինի դայպ էթմիշ տիր:
Նագընլարտա 100 սէնէտէն պէրըու իւք տէֆա
օլարագ ինկիլթէրա իլէ ալագայա կիրտի:
Սիանիատա հիւքիւմէթին բէսմի տինի օլտու-
ղու կիպի ճէնուպի Ամէրիգատա պիր չօղ եէր-
լէրտէ այնի տիր: Շուկօսլաւիա բէսմի ալա-
գատա օլտուղու կիպի Լէհիսթանտա տալի
պիր Գօնգօրտաթօ հաղըրլանըյօր: Լաքին էն
զիյատէ միւշքիւլաթ Ալսաս Լօրէնտէ տիր: Ա-
լամանիա իտարէսինտէ փափա իլէ ալագա թէ-
մամէն սագլանըրմը, էհալի սըղը պաթօլիք օ-
լուպ միւշսսէսէլէրինի հիւշ պիր վէճհ իլէ տէ-
յիշտիւմէք իսթէմէղլէր, օլ տէրէճէ քի փար-
լամէնթօտա Ալսաս Միւմէսիլլէրի, «Ալամանիա
իտարէսինտէ Ալսաս տահա մէսուտ իտի», տէ-
մէյէ ճէսարէթ էյլէտիլէր: Ֆրանսանըն Գա-
թօլիքլէրի տալի անլէրէ իշթիւրաքը հիսս
կէօսթէրտիլէր: Հէրիօ մէսէլէյի տահա իլէրի
կէօթիւրմէք վէ շիմտի մէմլէքէթտէ պիր տին
մէսէլէսի ուլանտըրմագ իսթէմէյիպ պիւթիւն
Ֆրանսատա լաղվ օլմուշ օլան Գօնգօրտաթօյը,
Ալսաս Լօրէնտէ գապուլ էթմէյէ մէգպուր օլ-
տու. շէօյլէ քի Ալսաս Լօրէնտին մահալի մէճ-
լիսի իպղա էտիլէճէք վէ Վաթիդանտա պիր
բէսմի մասլահաթիւղարլարը օլաճագ տըր վէ
հիւքիւմէթ տօղըրուտան օնուն իլէ ալագա էթ-
մէյէճէք իսէ տէ Գաթօլիք միւշսսէսէլէրինէ

հարտըմ էտէճէք վէ մէզքիւր միւմէսսիլ Ալսաս
Լօրէյն մէճլիսինէ մէրպուլ օլաճագ տըր:

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱՁԸՐԷ

Պուլկարիա. — Պու հաֆթա ալէմին նագար
ը տիգգաթընը ճէլպ էտէն մէսէլէ Պուլկարիա-
նըն սիյասի ահվալը օլմուշ տըր: Գրալ Պօրիսին
հայաթընա գաստ էտիլտիյի կիւնտէ Սօֆիա Ի-
չինտէ Կէօրկիօվ գաթլ էտիլմիշ իտի: Էրթէսի
կիւն Սօֆիանըն ուլու քիլիսէսինտէ ճէնագէ ա-
լայը իճրա օլունուրքէն քիլիսէսին թալանըն-
տան փաթլայան պիր պօմպա գապիլնէին պիր
գաչ աղասը իլէ ճէմաաթտան գարը վէ չօճուգ-
լար տա տալիլ օլտուղու հալտա 200 նուֆուս
գատար թէլէֆ վէ 400 գատար քիմսէ մէճրուհ
էյլէմիշ տիր: Պուռնուն իւզէրինէ տէր հալ իտա-
րէ ի էօրֆիյէ իլան օլունուպ իճրա էտիլէն թէֆ
թիշտէն անլաշըրմը տըր քի պու ճիւմլէ ֆա-
հիլէր Մօսկուա հիւքիւմէթինին իտարէսի
թահթընտա Պուլկար Գօմիւնիսթլէրի թարա-
ֆընտան թէրթիպ վէ իճրա էտիլմիշ տիր: Վէ
անլէրին նիյէթի պու թարիղլէրլէ գրալը վէ
գապիլնէ աղալարընը թէլէֆ էտիպ հիւքիւմէթի
տէվլըրտիքտէն սօնրա մէմլէքէթաէ Սօվիէթ
րիփըպիլքի թէչսիս էթմէք իմիշ: Հիւքիւմէթ
տէր հալ շէտիտ վտաթթալարա միւրաճէաթ է-
տիպ պիր գաչ կիւն գարֆընտա պօմպա ճիւն-
յէթինի թէրթիպ էտէն գալտան նիւղօֆը պիր
եէրտէ հաղալայըպ թէլէֆ էթմիշլէր, վէ տի-
կէր նիչէ միւճրիմլէրի տէ տէրտէսթ էթմիշլէր
տիր: Գօմիւնիսթլէրին մագսէտի Ապրիլ 15տէ
իւմիւմի պիր ինդիլապ մէյտանա կէթիւրմէք ի-
միշ: Հիւքիւմէթ պու շէյլէրի, խոսուսա պու
ճիւմլէսինտէ Րուսիանըն փարմաղը օլտուղունը
անլայարագ ճէմիյէթ ի Ագվամըն սէֆիլէր
մէճլիսինէ միւրաճէաթլա Պուլկարիա օրտու-
սունա 3000 նէֆէր տահա գամմ էթմէք իշիւն
միւստատէ թալէպ էյլէմիշ տիր: Մէմլէքէթին
ֆարղը ճիւշէթլէրինտէ Գօմիւնիսթլէրլէ տի-
կէր էհալի արասընտա շէտիտ միւսատէմէլէր
վուգու պուլուպ ճան թէլէֆիյաթը տա օլտու-
ղու հաթթա թէլէֆաթըն պիլիլէրճէյէ պալիլ
օլտուղու րիվայէթ էտիլմիշ իսէ տէ մուհաղ-
գագ մալիւմաթ ալընամամը տըր: Լաքին հիւ-
քիւմէթ գուվվէթլի իտարէ իլէ ասայիշի հըֆղ
էթմէյէ չալըշմագտա տըր: Պուլկարլարըն իտ-
տիասը շու տըր քի Րուսիանըն Սօվիէթ իտարէ-

ըէսի քէնտիւրներն Գոմիւնիսթ փրօփականտա-
սընը էվրօփաստա իշէրի սիւրմէք իշիւն Պուլկա-
րիայը ինթիխապ էթմիշ օլուպ պու րահաթսըզ-
լըզլար ումում էվրօփանըն ասայիշինի թէհ-
տիտ էտէն իլը էմարէլէր տիր: Պու արատա
թուլութան Գոմիւնիսթլէրտէն 400 քիշի իտամ
էտիւմիշ տիր: Պուլկարիսթանըն տախիլինտէն
տօղրուտան իսպէր ալընամայօր, լաքին էկէր
վէսվէսէ էտիւտիլի կիպի պիր տախիլի մուհա-
րէպէ պաշլամըլ էսէ, նէթիճէսինին հաթթա
էվրօփայա պիլէ շումուլու օլաճաղընտան գօր-
պուլույօր:

Ֆրանսա. Մ. Փէնլէվէ քէնտի գապլինէսինի
թէշքիլ էտիպ կէչէն կիւն փարլամէնթօյա ան-
լէրի թագութի էյլէմիշ տիր: Մալիյէ նէզարէ-
թի Մ. Քէյյօյա վէրիւմիշ, միւշարիլէյհ իսէ
հարպ գէմանընտա վաթանա խիյանէթտէ պու-
լունտուղու իշիւն վազթընտա սիթիզըն հու-
գուգունտան մահրում էտիւմիշ վէ տահա եա-
զընտա փարլամէնթօ րէսմէն քէնտինէ գապա-
հաթընը ափվ էթմիշ օլտուղունտան, պու քէր-
րէ անըն իսմի գապլինէ աղաաը արասընտա զիքր
օլունուճա էփէյի շամաթայը, ըսլըզ վէ թագ-
պիհ ալամէթլէրինի միւճիպ օլմուշ տըր: Մ.
Քէյյօ իզթիսատի մէսէլէլէրճէ պիր միւթէ-
խասիս օլտուղունտան Ֆրանսանըն շու իզթի-
սատի պիւհրան վազթընտա միւշարիլէյհին միւ
նասիպ պիր եօլ կէօսթէրէպիլէճէյինի իսմիտ
էթտիլէրինտէն քէնտինի մէզքիւր նէզարէթէ
թային էյլէմիշ տիր:

Փօրթուգալ. — Կէչէն կիւն Փօրթուգալըն
փաթիսթը Լիսպօնտա մէվճուտ օլան ճիւմ-
հիւրիլէթ հիւքիւմէթինի տէվիւրմէք մագսէ-
տիլլէ պիր իսեան գուհուր էթմիշ իսէ տէ հիւ-
քիւմէթ ուլանըզ պուլունուպ տէրհալ պաստը-
րապիւմիշ տիր: Իսեան ասքէրի տաիլէտէն
պաշլամըլ, վէ հէր իքի թարաֆտան սիլահ վէ
թօփ իսթիմալ օլունտուղու իշիւն էփէյի թէ-
լէֆաթ վուգու պուլմուշ տըր: Պու հարէքէթին
սէպէպի հիւքիւմէթին իզթիսատի ճիհէթլէ լա-
զըմ կէլէն իսլահաթը իճրա էտէմէմիշ օլմասը
խտի տէյու իտտիա օլունույօր: Պու իսթիլալ-
տա տախի Գոմիւնիսթլէրին էլի պուլունտուղու
գանն օլունույօր:

Մըսր. — Իթալիա հալա Մըսր հուտու-
տունտաքի ճարապուպ օլմասիսինի թալէպտէ
խարար էտիյօր, վէ էկէր պու մէսէլէ քէնտինին
արղու էթտիլի թարգտա հալլ օլունամազսա Ի-
թալիանըն պիւլիւն չէմալի Աֆրիգա մէսէլէ-

լէրինին եէնիտէն միւզաքէրէ էտիլմէսինի թա-
լէպ էտէճէյինի Մուսուլինի պէյան էտիյօր: —
Սէրտար Սթէքի կէչէն սէնէ Նոյեմբերտէ գաթլ
էտէն ճանիլէրտէն պազըլարը տէրտէսթ էտիլ-
միշ օլուպ իսթինթաղլարընտա պու գաստին
թէտպիրի Զաղլուլի մէպուս Շէֆիզ Մանսու-
րըն խանէսինտէ գուրուլմուշ օլտուղունը իզ-
ըար էթմիշ տիր:

Ամէրիգա. — Խարիճիյէ նազըրը Մր. Քէ-
լօկ Մ. Ամէրիգանըն Ռուսիայա նազարէն չիմ-
տիյէ գատար իթթիսազ էթտիլի մէսլէքճէ պիր
Փարզ օլմայաճաղընը Ամէրիգանըն էվրօփաստ
պուլունան սէֆիլէրինէ իսպէր վէրմիշ տիր:
Ռուսլար Մր. Հիւզին մէսլէքինի Մր. Քէլըզըն
թէպտիլ էտիպ Սօվիէթ հիւքիւմէթլէ պիր իթի-
լաֆա կէլէճէյինի դանն վէ իսմիտ էտիյօրլար
խտի: — էվրօփաստա եօճուլուզ էտէն Ամէրիգա
սիթիզընլարընը փասափօրթ վիդէսի մէսարի-
ֆինտէն մուաֆ թուլթուլալարը իշիւն խարի-
ճիյէ նազարէթի թէչէպիւսաթտա պուլունու-
յօր:

Թիւրքիա. — Արղընը վէ էքիլի ասքէրլէր-
տէն իշալ էտիլմիշ տիր: Ամէրիգա գաղէթա-
լարընա կէլէն սօն թէլէզրաֆլարա կէօրէ իս-
եան քեամիլէն պաստըրըմըլ վէ Շէյի Սաիտ
տէրտէսթ օլունմուշ տըր: Շէմալտան էրզըում
թարաֆընտան կէլէն գուվվէթլէր Մուշ վիւլա-
յէթինի թէմիլլէտիքտէն սօնրա Սիւլան Հանի
գասապա թարաֆլարընա կիրմիշէր վէ ասը-
լար տիվանը հարպա թէսլիմ օլունմազտա տըր-
լար: — Նիւ եօրզ թայմըն մուխապիրի դանն է-
տիյօր քի թիւրքլէր Քիւրա իսեանընը պաստըր-
տըլտան սօնրա Մուսուլա տօղրու ասքէրի պիր
հարաքէթ եափաճաղլար, վէ իլպվէթէն «Պու
սիյասի պիր համազաթ օլուպ ինկիլթէրլայը
ասքէրի վասըթալարա մէճպուր էտէճէք տիր»
տէմիշ տիր: — Սթանպօլ Թանին զաղէթասը
միւտիլի Հիւսէյն ճահիտ պէյ Ապրիլ 19տա կի-
ճէ եարընտան իքի սաաթ սօնրա տէրտէսթ
օլունուպ մուհաքէմէ իշիւն էնզարէյէ կէօթիւ-
րիւմիշ տիր: Մէզքիւր զաղէթա մուհարրիւ-
լէրինտէն 3 քիշի տահա էվվէլճէ էնզարէյէ
կէօթիւրիւմիւշ իտի. պուլնլար քէնտիլէրին
անճազ մասշը մէմուլար օլտըզլարընը վէ
հաղըլանլար հազընտա հիշ պիր մէսուլիլէթ
գապուլ էթմէտիլէրինի իֆատէ էյլէմիշ տիր-
լէր: — Մէքէյէ մէպուս հալինտէ եօլանըմըլ
օլան Շէյի Սիւսի վէհապիլէրին էմիլինէ վաս
էյլէմիշ քի պահարտա Թիւրքլէր իլէ պէրապէր

Իրագ իւզէրինէ հիւճիւմ էտէճէքէր: Բուսիա տախի քէնտիւլէրէ եարտում էտէճէք: Վագըք պու խապէրէրէ խալալի տիր տէյօր:— Ֆրանք լին Պուլիյօն էնկիւրիտէն Սթանպօլա ավտէթ էտիւլ զագէթա մուսապիրէրինէ պէյանաթտա պուլունուպ տէմիւ տիր: «Պէնիմ Թիւրքիա ի- չիւն նէ հիսսիյաթ Թաշտըղըմը պիւրիսինիզ, պէն զայրի բէսմի պու մէմլէքէթի խէլաս է- տէնլէր իլէ կէօրիւմէյէ կիթտիմ վէ սէֆիրիք մէմուրիյէթինի տօսթում Ալպէր Սարույա Թէքլիֆ էյլէտիմ քի սիյասի պէօյիւք մալիւ- մաթլարա մալիւք տիր: Սէվըր մուսահէտէսինէ գարչը փրօթէսթօ էտէն եալընը պէն օլտու- ղըմ գէման Մ. Սարու տախի պանսս սէս գաթ- մըլ իտի, Շարգա գարչը ասիլ օլմալը իզ տէ- միւ իտիք: Պանսս տօղրու կէօսթէրիլէն հիւր- մէթտէն չօգ միւթէսսիր օլտում: Թիւրքիայը մուհաֆազա էթմէք սիյասի ազըլըլըգ օլտու- ղընտան պիզ անը Թագըպ էտիյօրըլ:»— Թիւրք- լէր Բուսիայը եէնի պիր փաթրիք ինթիսապ էթտիւմէյէ չալըշըյօրլար: Փաթրիք Գօսթան- Թինի Բուս սինօթը Բուսիայա տալէթ էյլէմիւ իսէ տէ միւմաիլէյհ գապուլ էթմէմիւ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Տօգ. Փիթին Իսթանպօլու Թէքը էթմէսի միւնստէպէթիլէ միւմաիլէյհ Ազգապետա- րանտա 40—45 տալէթիլէրէ պիր չայ զիյաֆէ- Թի վէրիւմիւ վէ չայ Աւետ. քիլիսէլէր Թարա- ֆընտան Թիրէ քեաղլա իւզէրինտէ փէք զա- րիֆ Թարգտա «Եաշա, էյ էյի վէ էմին գու», իպարէսի հաղըմըլ օլան պիր վարագա քէնտի- սինէ Թագտիմ էտիւմիւ տիր: Ամէրիգա սէֆա- րէթի տախի միւմաիլէյհէ պիր չայ զիյաֆէթի վէրիւլ իւզէրի հաղըլ կիւզէլ պիր կիւմիւլ Թէփսի վէրմիւ տիր: Տօգ. Փիթ՝ հէմչիւրէսի Միսիս Չէմփհիլ վէ Միսիս Մարտին իլէ պէ- րապէր Ապրիլ 9տա Իսթանպօլտան միւֆարա- գաթ էյլէմիւ տիր:— Կէլէճէք մէքթէպ սէնէ- սինտէն պաշլայարագ Թիւրքիատա վագը էճ- նէպի մէքթէպլէրինտէ էրմէնիճէ վէ Բուսիա լիսանլար Թէտրիս էտիւմէյէճէք տիր:— Տօգ. Շէփըրտ Իսթանպօլ վէ էնգարէյի զիյարէթ է- տէրէք իճրա ի Թէպապէթ իչիւն ըուսսաթնամէ Թահսիլինէ սայ էյլէմիւ վէ եագընտա ալապի- լէճէյինէ իւմիտ էտիյօր:— Թարսուս Գօլէճի- նին Թէքրար ալըմասընս միւսաստէ էտիւմիւ տիր:— Քիւրտ հարաքէթի նէթիճէսինտէ եօլ-

ճուլուգ կիւճլէյիւլ օլտուղունտան Հալէպ մու- հաճիրլէրինին իլէթմէքտէ օլտուղարը 900 գատար մանուսա (ալաճա) տէսթկեահլարն- տան 700 գատարը Թաթիլ էտիւմիւ տիր:— Մը- սըրտա Գրիգոր Եղիաեան վասիյէթ նամէսի ի- լէ Շարա Ապպաստա պիր էրմէնի Լուսաւոր- չահան քիլիսէ ինչա օլունտուղու կիպի, պու տէֆա Գահիրէ պէօյիւք սիկարա Փապրիգա- Թօրը Մաթօսեան քէնտի քիսէսինտէն Գասը էլ Նիլտէ պիր էրմէնի Գաթօլիք քիլիսէյի ինչա էթտիրիյօր:— Թիւրքիատա էրմէնիլէրին էմ- լաք վէ արագիսի իչինտէ սաքին օլան Թիւրք- լէրին օրատան չըգարըլմամալարընս էմր վէ- րիւմիւ տիր:— Ամէրիգա էրմէնիլէրինին սի- Թիղընըլ մէսէլէսինէ տաիր ճէրէեան էտէն տալայա էլան գարար վէրիւմէմիւ տիր: Պունս գարար վէրէճէք օլան Ամէրիգանն սէյեար հաքիմ Ուըլլըրթըն չօգ մէշղուլիյէթի սէպէ- պինտէն օ իչի էլէ ալամամըլ տըր:— Տէյլի Թէ- լէկրաֆըն Սթանպօլ մուսապիրի հաղըյօր: Ֆը- րանքլին Պուլիյօնն էնգարէտէքի խասթալըլը սիյասի իտի: Ֆրանքլին Պուլիյօնն չալըշըլը իթթիֆագ, պագը կիւճլիւքէրէ Թէստըլ էյ- լէմիւ վէ եէնի Թալիմաթ եօլանըլմըլ: Ալէք- սանտրափօլտա Պաշ Վէքիլ Բիկոլ նուլթգ էտիւլ տէմիւ տիր: «Արգատաշլար պէն էրմէնիճէ պիւ- մէմ լաքին միւսաստէ էտինիզ քի պիղիմ հու- տուտարըլմագտա եաշայան եիւզլէրճէ միլլէթ- լէր նամընս էրմէնի արգատաշլարա վէ ճիւմլէ հիւրըրիյէթ սէլամ էտէյիմ: Պիղիմ իթթիհա- տըլմագտա օլան ճիւմլէ ըրգար պիրատէրլէր կիպի պիրլիքտէ չալըշըպ սուլհ ու սէլամէթլէ Թէրագըլ էթմէյէ ահտ էթմիւ տիրլէր: Արգա- տաշլար, սիզ մուհարէպէտէ էն չօգ իղթիրապ չէքմիւ վէ հարպտան սօնրա քէնտի մէմլէքէթի- նի իմար էթմէք իչիւն էն չօգ չալըշան օլմագ ի- լէ մարուֆ պիր միլլէթ սինիզ: Արգատաշլար, սիզ Թիւրք հուտուտընտան պիր գաշ միլ պէ- րիտէ եաշայօրսընըլ վէ օնլար կէօրիւյօրլար քի ամէլէլէրին իթթիհատը էօյլէ պիր Թէշքիլաթ տըր քի անլէր իթթիհատ էտէպիլիւրլէր վէ գըթ- լըղա վէ հէր նէլ իչթիյաճա գարչը գօյապի- լիլլէր: Իթթիհատըն մագսէտի սուլհ ու ասա- յիւն վէ մէմլէքէթին հուտուտարընը մուհա- ֆագա տըր: Պու գըրմըլը օրտու հաքիմ պիր միլլէթին գուվլէ ի ճէպրիյէսի տէյիլ, սիղին միլլէ հիւրըրիյէթինիզ վէ Թէշէպիլիւրլէրինի- զի սիյանէթ իչիւն տիւր:»— Կէլէն սէնէ էր- մէնիսթանտա 772,300 էյքը Թօփրագ զէր օլուն-

մուշ (էյքը 3 տէօնիւմ) : Պու հարպտան էվվէ-
լին 100տէ 90ը տէմէք տիր : Կէչէն սէնէ 43,000
էյքը վամուզ էքիւմիշ : Պիր զրաաթ պանդասը
թէէսիս օլունմուշ վէ 10,000 զըրաաթ չիրքէթ-
լէրի թէչքիլ օլունմուշ տըր : Շիրակ գանալը
40,500 էյքը հէր սուլայօր : Պու սէնէ Արաքս
ըրմաղը վասըթասը իլէ 22,000 էյքը սուլանա-
ճաղ տըր : Քաթարատաքի պաղըր մատէնէ-
րինտէ 1500 ամէլէ իշլէյօր : Մուհարէպէտէն
էվվէլ էլմէնիսթանտա 250 մէքթէպ վար իմիշ
չիմտի 2344 մէքթէպ վար տըր : Րուանիատա
էրմէնիլէր իշլէն ազգային տուրք ուսուլը թաթ
պիլ օլունմադուտ տըր, հէր խանէ ալտա 100-
տէն 50 լէյ վէրէճէք տիր : Գըպըրստա Մեւ-
քոնեան էյթամիսանէսի Սեպտեմբերտէ աշըւա-
ճաղ տըր : Զաւեն Արքեպիսկոպոս հալա օրատա
տըր : Վէ 500 էօքսիւզլէրէ հէր աշըւաճաղ տըր :
— Երուսաղեմ Պատրիարք վէքիլի Մ. Եպսկ. Ա.-
ղանուռի Պէյրութա կէլմիշ տիր վէ Վեհ. Կա-
թողիկոս իլէ միւլի թէչքիլաթլար մէսէլէլէ-
րինի հալլ էթմէք իւղրէ կէօրիւշէճէք տիր :

ՄԵՆՖԱՍԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆԼԱՐԱ ԲԱՀՆԻԻՄԱ ԻՀՏԱ ԷՏԵՆԼԷՐ

Եղեմտէ Գողղոթա քիլիսէսինին գատըն-
լար Խայրիսա Շիրքէթի, \$10 : Աթիտէքիլէր Ի-
քիշէր տանէ : Յակուր Թօփալեան (Նիւ Եօրգ)
Երեւան Քիւթիւպիտանէլէրինէ, Գ. Գօսալադ-
եան (Րօյէլ Օղ) : Աթիտէքիլէր պիրէր տանէ :
Ս. Նահապետեան (Պրուքին), Ն. Խօշաֆեան
(Նիւ Եօրգ), Օր. Գլարա Լեւոնեան (Լէնտոտա-
ուն), Յ. Յարութիւնեան (Միւլպօրօ), Տօգ.
Թուղճեան (Փրօվիտէնս), Կ. Քէչիշեան (Նիւ
Եօրգ), Ա. Իյճեան (Փրօվիտէնս), Յ. Միւի-
թարեան (Պօթօն), Թ. Լազարիա (Ֆրէշնօ),
Տիկ. Ռ. Տէմիրճեան (Էվլէնսթըն), Ե. Սիւլէհ-
եան (Գահիրէ), Տօգ. Գառապեան (Լօս Անկէ-
լէս) :

Միւ Րօզ Լէմպըրթ 1909 Հաճըն վուզուա-
թընըն թարիխինի հաղմըշ տըր : պու քիթապըն
իշինտէ պիր չօգ թասիլիլէր վար տըր քի հէփ
Հաճընլըլար իշլէն փէք զըյմէթլի սալըւաճաղ
տըր : Փիլաթ 50 սէնթ : Սաթուն ալմաղ իսթէ-
յէնլէր աթիտէքի էտրէսէ միւրաճաաթ էտէպի-
լիլէր :

Y. S. SAVIDES,

525 Park View,

Racine, Wis.

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Նիւ Եօրգուա աթիտէփ օֆիսլէրտէ ինքա ի
քէպապէթ Էտիյօր

530 W. 166th Street.—10 A.M.—1 P.M.

Tel. Billings 5018

194 Lexington Ave.—4—6.30 P.M.

Tel. Ashland 1461

Սաիր սաաթլարտա վէ Կիրակիտէ խուսուսի
վազթ քայիմիյլէ :

ԻԼԱՆ

«Եստիկեար, Թիւրքնէ քէֆլիլիւմ էտնկէ-
րէ» սէրլէվհալը 128 սահիֆէտէն իպարէթ,
հաղլիլէթլէր վէ չիրլէրլէ տօրու պիր քիթապ
նէշր էտէճէյիլ, Փիյ. 50 սէնթ օլաճաղ : 5 նուս-
իէ սըփարըշ էտէնէ պիր նուսիէ հէտիլէ վէրի-
լէճէք վէ իմի քիթապըն սօն սահիֆէսինէ
գալտ էտիլէճէք տիր : Նէ գատար սըփարըշ օ-
լաճըղըն էվվէլէճէ պիրմէք իսթէրիլ : Աթիտէքի
էտրէսէ հաղ. —

ARMENAG ARUKIAN

2239—14th Street,

Troy, N. Y.

էրմէնիճէ, Թիւրքնէ հա ինկիլիլգէ Լիտան-
տան հէր հանկի պիր քիթապա իշթիյաճ հիսս
էթաիլինիլտէ աթիտէքի էտրէսէ միւրաճէաթ
էյլէյինիլ :

THE ARMENIAN EDUCATIONAL FOUNDATION
331 Fourth Ave., New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ. —

Մուխապիրլէրիմիգին Միւքալէալարը

Բէթլէհէմ Գույուսուներն Սուլը

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ. —

Էմմաուս Եօլու Իւգէրիստէ

ՎԵՐ. Բ. Ս. ԼԵԻՈՆԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ. —

Թէպապէթ Ներէյէ Կիտիյօր

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Տօգ. Փիթին Մուփաքաքաքը ՄՈՒԽԱՊԻՐ

Իսրափ վէ ձիմայէթ ի Հարպ

ՓՐՕՖ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ. —

Տէր ի Զօր վէ Բագգայա Զիյարէթ

ՎԵՐ. Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Յրանսա վէ Վաթիգան

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ. —

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ. —